

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRASTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500

Vol. LXXIV Kaina 25 c.

PIRMADIENIS — MONDAY, LAPKRITIS — NOVEMBER 10, 1980

NR. 263

L. K. B. KRONIKA Nr. 44

Tarybinėje mokykloje

(Tęsinys)

Seda (Mažeikių raj.). 1980 m. gegužės 4 d. rytą, 7:30 val. prižadino iš miego Sedos vid. mokyklos XI kl. mokinį Joną Račkauską kažkoks nepažįstami žmonės. Atvykusieji paprašė jį sėstis į lengvąją mašiną ir padėti surasti vieną Sedos gyventoją. Tačiau išvažiavus lengvoji mašina pasuko Plungės link. Moksleivis prašė sustoti, bet vairuotojas neklaušė. Staiga atidaręs dureles, šaukdamas: „Saugumas“, moksleivis šoko iš mašinos. Mašinoje sėdėjo 2 vyrai, nesėkmingai bandė jį su laikyti. Gegužės 6 d. vėl anksti rytą, kai visa šeima buvo fermoje, jaunuolio kambaryje buvo padaryta krata. Kratą darantys asmenys parodė tik saugumiečių knygelių viršelius ir pasisakė esą iš Plungės saugumo. Moksleivis Jonas Račkauskas yra kaltinamas, kad organizavęs rožančių perdavimą Žemaičių Kalvarijoje, o taip pat kalbėjęs rožančių Sedos bažnyčioje (kasdien bažnyčioje rožančių kalba 10-20 vaikų). Krata buvo daroma chuliganais, kaip metodais: nepateiktas ordinas su prokuroro sankcija, nesurašytas kratos protokolas, kratoje nedalyvavo joks liudininkas. Atrodytų, kad tie du įvykiai — chuliganų darbas, jei neturėtų ryšio su jau anksčiau prasidėjusiu moksleivio persekiojimu mokykloje. Jonas Račkauskas mokykloje nuolat įžeidinėjamas. Direktorius Labžentis visuomenės mokslo pamokos metu, įvairiai išjuok-

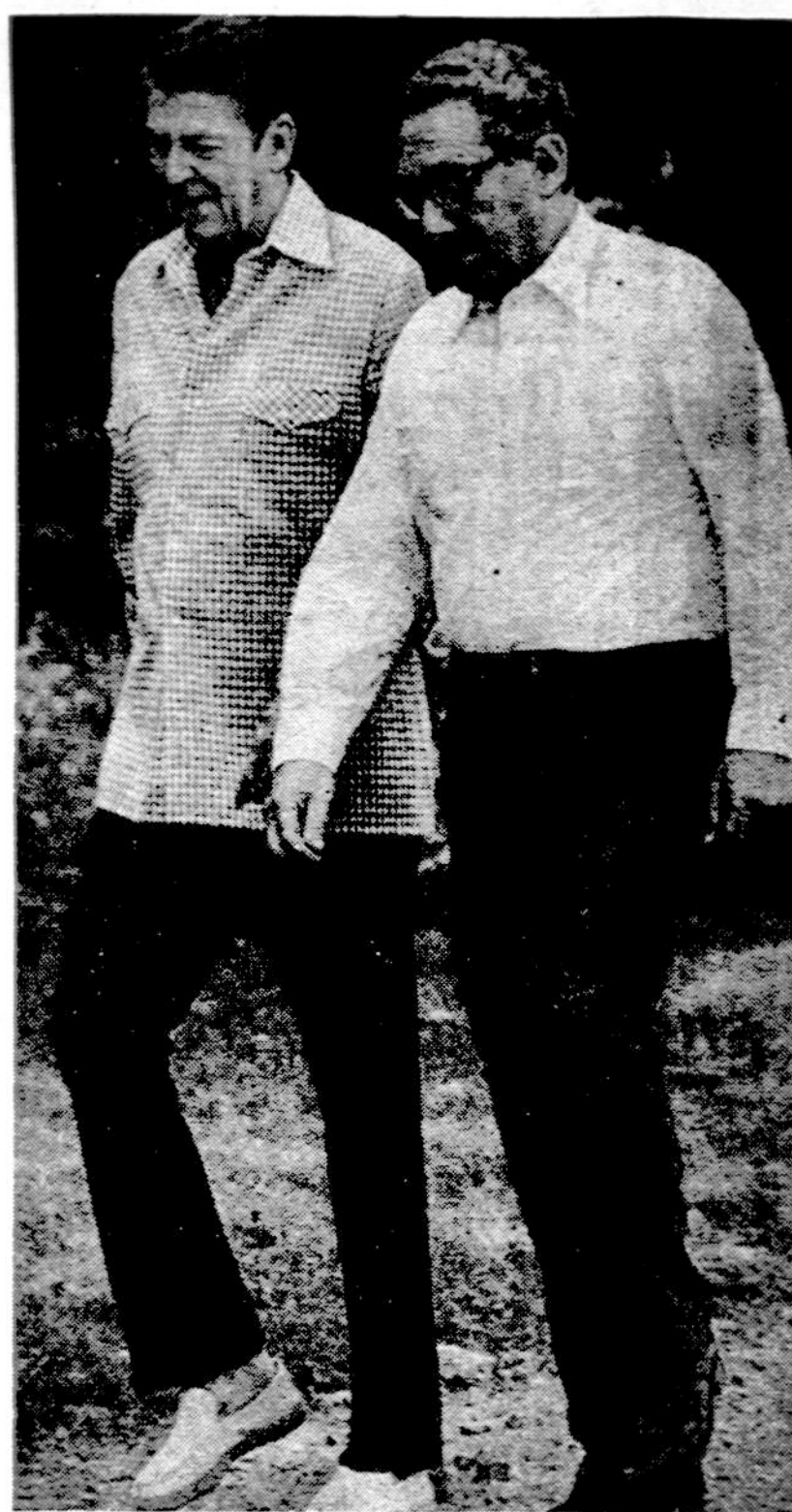
damas tikinčiuosius, sakė, kad ypatingai nekenčias kun. J. Kau-necko, nors jo nepažįstas. Moksleivis J. Račkauskas pastebėjo: „Direktorius, neapykantą draudžia tarybinė konstitucija“. Įpykęs direktorius, paėmęs už pakarpus jaunuolį, išvedė iš klasės.

(Direktorius Labžentis už valstybinių lėšų grobstymą yra pašalintas iš direktoriaus pareigų ir šiuo metu dėsto mokykloje visuomenės mokslą — tarybinę moralę).

Už tai, kad J. Račkauskas kelis draugus nusiavedė į bažnyčią, jam grasinama, jog nebus leista laikyti abituris egzaminai arba jų metu sukirsią. Gegužės 12 d. apsvaigęs moksleivis elgesiu su rengtas jungtinis Sedos apylinkės ir miesto posėdis. Posėdyje dalyvavo apylinkės pirmininkas Petkus, miesto pirmininkas Ramanauskas, mokyklos direktorė Butkutė, pavaduotoja Plekaitienė, mokytoja Spurnauskaitė ir Petrauskienė ir 6 tėvų komiteto nariai. Jaunuoliui buvo leista kalbėti tik 5 minutes, tačiau ir to užteko, — visi galėjo padaryti išvadą, jog moksleivis persekiojamas neteisėtai ir nuolat grubiai įžeidinėjamas.

Tikinčiojo jaunuolio kovą su bedieviais apsupkinta tai, kad toje kovoje visiškai nepalaiko vietos klebonas kun. Petras Serapinas, kuris pats deda pastangas, kad prie altoriaus nebūtų vaikų.

(Bus daugiau)

Prezidentu išrinktą respublikonų partijos Ronaldą Reaganą aplankė buvęs respublikonų vyriausybės valstybės sekretorius Henry Kissinger. Jis jau pakviestas į naujosios vyriausybės užsienio reikalų patariamąją tarybą.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Britanijos vyriausybės pareigūnas pareiškė, kad Britanija dalyvaus Madrido konferencijoje, kuri turi prasidėti šią savaitę, nors komunistinės valstybės ją ir boikotuotų.

— Amerikos Nacionalinė Bažnyčių taryba paskelbė, jog reikėtų pripažinti Palestinos Laisvinimo organizaciją. Tas pareiškimas supykino žydų organizacijas.

— Kinija paskelbė, kad „keturių gaujos“ teismas vėl atidėtas. Kinijoje lankosi Jugoslavijos prezidentas Veselin Djura-novic. Kinai paaiškino jugoslavų delegacijai, kad teismo atsakomybės traukiama Mao Tse Tungo našlė tardymuose labai kietai laikosi ir nepripažįsta planavusi nuversti komunistinę vyriausybę.

— Pakistanas pasiskundė Jungtinėse Tautose dėl sovietų helikopterų puolimų. Helikopterai paskutiniu metu apšaudė du pasienio punktus, du kaimus ir vieną afganų pabėgėlių stovyklą.

— Liuksemburgo princas Henris, 25 m., kunigaikštystės sosto įpėdinis, ateinantis pavasarį, ves Maria Teresę Mestę, gimusią Kuboje, šveicarijos pilietybę. Jos tėvai iš Kubos pabėgo 1969 metais.

— Portugalijos prezidentas Antonio Eanes paskelbė, kad jis pasitraukia iš kariuomenės štabo viršininko pareigų. Jis kandidatuoja vėl į prezidento vietą gruodžio 7 d. Jį remia kairiosios Portugalijos partijos.

— Čekoslovakijoje 10 mėn. kalėjimo bausmę nuteistas muzikinis grupės narys Karel Soukup, už programos atlikimą draugo vestuvėse. Grupė uždrausta, nes ji rėmė „Charta-77“ organizaciją.

— Irakas paskelbė, kad jis ateityje nebeįsitrauks į tarptautinę inspekciją tikrinti savo atominės laboratorijos ir urano reaktoriaus.

— Jungtinių Tautų komitetas pasmerkė Pietų Afriką už rasinę apatheidą politiką ir pasiūlė skelbti P. Afrikai diplomatinę, ekonominę, politinę boikotą. Rezoliucijoje Vakarų valstybės smerkiamos už ryšių su P. Afriką palaikymą.

— Amerikos skautų nacionalinio štabo rūmai Irving, Texas, nukentėjo nuo gaisro, nuostoliai siekia 1 mil. dol.

— Izraelio karo lėktuvai bombardavo Libane penkis palestininėlių stovyklas.

— Trys vyrai pagrobė Venecuelos keleivinį lėktuvą ir nukreipė jį į Kubą.

— Maisto ir vaistų administracija paskelbė, kad nuplūksiu vyru naudojami plaukams atauginti įvairūs vaistai neveikia ir siūloma juos uždrausti.

Amerikos kariai vyksta į Egiptą

Washingtonas. — Pentagonas paskelbė, kad šią savaitę į Egiptą bus perverstas apie 1,400 karių dalinys iš Gredito reagavimo divizijos, kurioje yra nemažai 101-sios parašiutininkų divizijos karių. Egipte bus atleikiami, kartu su egiptiečiais, kariniai pratimai, kurie truks dvi savaites. Kartu su kariaviais į Egiptą vyksta ir 8 A-7 karo lėktuvai.

PADĖTIS LENKIOJE

Derlius blogas, mažėja darbo našumas

Varšuva. — Darbininkų neramumai Lenkijoje pakenkė ekonominiam atsigaivimui, kurį vyriausybė pažadėjo. Rugpjūčio mėn. streikai ir kitos priežastys sumažino pramonės gamybą 12 nuoš. Tas vyriausybė kainavo daugiau 1 bil. dol. Valdžios pažadai pakelti darbininkų algas kai nuos dar 3.7 bil. dol. Darbo našumas visose pramonės srityse pastebimai nukrito.

Visi šie nemalonumai prisidėjo prie jau metų pradžioje pasireišusių sunkumų dėl didelių Lenkijos skolų užsieniams. Sakoma, kad skolos siekia apie 20 bil. dol. Prasidėjus darbininkų neramumams, Lenkija gavo 1.2 bil. dol. iš 25 Vakarų Vokietijos bankų, gavo 325 mil. dol. iš Amerikos, bankų grupės, šalia 670 mil. dol. JAV kreditų įvairioms pirkti. Specialistų nuomone, šios paskolos ir kreditai tik atitolina Lenkijos dar didesnę krizę, nes už paskolintus pinigus tenka mokėti nuosimčius.

Naujų unių kūrimas ir ginčai su komunistų partija labai nuveda darbo našumą. Sakoma, kad lenkų pramonė dirba 85 nuoš. pajėgumų. Naujasis lenkų planavimo viršininkas Henrik Kisielis bando keisti Lenkijos ekonominę sistemą, kuri būsimi panaši į Vengrijos ar Jugoslavijos. Vyriausybės planams labai kenkia ir blokas žemės ūkio derlius. Bulvių nuoska 30 nuoš. mažiau. Cukrinių runkelių derlius 300,000 tonų mažesnis už pernai metų. Šiais metais lenkai gaus nedaug mėsos, net 200,000 tonų mažiau negu pernai. Gali tekti mėsos produktus normuoti, ko unijos ir reikalauja. Šalia mėsos teks įvesti ir cukraus bei sviesto korteles.

Trūkumai kelia darbininkų nepasitenkinimą, mažėja darbo našumas, kyla reikalavimai. Vyriausybė pažadėjo darbininkams 12 nuoš. algų pakilimus, pažadėjo ateinančiais metais penkių darbo dienų savaitę, tačiau stebėtojai mano, kad pažadėta daugiau, negu bus įmanoma įvykdyti.

Šalia ekonominių sunkumų auga politinis netikrumas, kaimynų įsiikšimo baimė. Lenkai prišimena, kad prieš 12 metų Kremliaus bosai buvo išskvię Čekoslovakijos komunistų vadą Aleksandrą Dubčeką paaiškinti, kas ten Čekoslovakijoje vyksta, koks ten „aušta pavasaris“, koks gimsta komunizmas „su žmogišku veidu“? Po pastarimų ir sovietų paramos pažadų praėjo trys savaitės ir sovietų tankai irie dėjo į Čekoslovakiją. Lenkiją ypač puola Rytų Vokietijos spauda ir partijos vadas Honeckeris, net įsake suvaržyti Lenkijos — R. Vokietijos sienos pervažiavimą.

Lenkijoje kalbama, kad Kremliaus vadai išpėjo partijos vadą Kanią ir premjerą Pinkowskį: „Su situarkykte su tom savo unijom, arba bus blogai“.

Lenkai jau atvirai kalba apie galimą sovietų kariuomenės įsikimimą, apie „tankų atvykimą“. Nors Lenkijoje sovietų kariuomenė jau laikoma, tačiau ji bando labai diskretiškai nesirodyti viešose vietose, savo galios nedemonstruoti. Lenkijos įvykių puolimai R. Vokietijos ir Čekoslovakijos spaudoje nemurimo. Čekų „Rude Pravo“ neseniai pavadino Lech Walesą, naujųjų darbo unijų vadą, „nieko neišmanančiu karštakošiu, kuriam patarimus duoda kontrevoliucijonieriai, planuodami nuversti valdžią“.

Neseniai vykusiamai Lenkijos seimo posėdyje stebėtojų balko ne buvo daug Rytų Europos satelitų diplomatų, kurie užsirašė nėjo kalbas, sekė sesijos eigą.

Lenkai geležinkeliečiai ant prekių vagonų, einančių į Sovietų Sąjungą, užteplioja žodį „Solidarnosc“ (taip vadinamos naujosios unijos). Pasienyje sovietų valdininkai šį žodį rūpestingai uždažo. Lenkų vyriausybė vis daugiau nervinasi dėl užsienio spaudos aprašymų. Britanijos, Prancūzijos, Vakarų Vokietijos ambasados keliskart buvo įspėtos dėl radijo stočių programų, kurios vadinamos kišimusi į Lenkijos vidaus reikalus.

Belaukdami naujų unių įsitvirtinimo, atskirų įmonių darbininkai kartais paskelbia trumpus streikus, daugiausia dėl vietinių santykių su vadovybe. Trim valandom buvo sustojęs darbas Ursus traktorių įmonėje, Wrocław 30 geležinkelio darbininkų paskelbė septynių dienų streiką. Gamyba visur sumažėjo, nes darbininkai fabrikuose kalbasi, posėdžiauja, neklauso vadovų. Valdžios laikraščiai pripažįsta, kad šitokių kelių eidama, Lenkija neišbrīs iš ekonominių sunkumų, neįvykdys darbininkams duotų pažadų, o tai dar daugiau pablogins santykius su partija ir su Lenkijos kaimynais.

Merų konferencija

Chicago. — Miesto merė J. Byrne ir Gary, Ind. meras Richard Hatcher šaukia 30 miestų merų konferenciją Chicagoje šį ketvirtadienį. Konferencijos tikslas — išieškoti naujam prezidentui Reaganui pasitikėjimą, pažadėti miestų bendradarbiavimą.

Stiprėja Irano karinės jėgos

Washingtonas. — Žvalgybos žiniomis, Sovietų Sąjunga ir Prancūzija padidino savo ginklų dalių ir amunicijos siuntimą į Iraką ir Iraną.

Irano prezidentas Bani Sadras penktadienį pareiškė, kad nuo karo pradžios Iranas gauna tris kart daugiau karinės medžiagos, negu prieš karą. Irano karinės jėgos stiprėja kasdien, pasakė prezidentas.

Dar nesutarė dėl darbotvarkės

Madridas. — Šį antradienį Madride turi prasidėti Europos saugumo ir kooperavimo konferencija, tačiau dar nebaigti parengiamieji darbai. Amerikos delegacija atvirai klausė, ar Sovietų Sąjunga iš viso nori dalyvauti. Darbotvarkės siūlymai rodo, kad sovietai visai nelinek svarstyti žmogaus teisių. Laiko trumpinimo siūlymus įnešė Čekoslovakija, Rytų Vokietija ir Vengrija. Sovietai remia ir atmeta Vakarų valstybių siūlymus. Sovietai ypač nelinek kalbėti apie savo invaziją Afganistane.

KALENDORIUS

Lapkričio 10 d.: Leonas Did., Trifena, Vaišilgas, Nirmėda.
Lapkričio 11 d.: Martynas Tours, Nimfa, Vigintas, Seigūnė.
Saulė teka 6:31, leidžiasi 4:37.

ORAS

Saulėta, temperatūra dieną 55 l., naktį 45 l.

SUNKU PATENKINTI IRANO SĄLYGAS

Bijoma siūsti kai kuriuos ginklus

Washingtonas. — Valstybės sekretorius Warren Christopher beveik kasdien susitinka su Irano interesams Amerikoje atstovaujanti Alžiro ambasadoriumi Redha Malek. Vyksta pasitarimai dėl Irano paskelbtų reikalavimų Amerikai. Iranui aiškinama, kad prezidentas nesunkiai gali pažadėti nesikišti į Irano reikalus. Daug sunkiau išpildyti kitus tris reikalavimus: sugrąžinti šacho ir jo šeimos užsienio turimus turtus; atsisakyti visų Amerikos biiznio įmonių, bankų ir privačių asmenų iškinių Irano vyriausybės už padarytus nuostolius; atiduoti Amerikos bankuose užsaldytas po įkaitų pagrobimo lėšas. Ira no parlamento vicepirmininkas pasakė spaudai, kad, jei Amerika norėtų, įkaitus galėtų atgauti per 24 val. Valstybės departamentas bando įtikinti Teherano vyriausybę, kad prezidentas negali, pagal Amerikos konstituciją ir teisingumo įstatymus, vienu parą atšaukti visų amerikiečių ieškinių, kompensacijos reikalavimus. Tam reikės kreiptis į teismus, o tokios procedūros ilgai trunka.

Irano spauda ir aukšti pareigūnai jau pradėjo kaltinti naujai išrinktą prezidentą Reaganą. Premjeras Rajai pasakė, kad Reaganas mėgstas ginčytis, jis galis padidinti Amerikos paramą Irakui. Premjeras pavadino Reaganą „kauboju mi, fašistu, kuris mano, kad jis veda karves“.

Kiek žviesesne, padrasinančia mintį metė Irano valstybinio banko direktorius Ali Reza No

bari, sakdamas, kad Iranas neatsisako sumokėti savo skolų už sieniams. Iranas esąs skolingas Vakarų bankam apie 2 bil. dol., tačiau vien Amerika skolinga Iranui 2.5 bil. dol. už gautą naftą ir nepristatytus ginklus. Irano vyriausybė įsakė visiems piliečiams per 6 dienas atiduoti valdžiai savo turimą užsienio valiutą, už kurią bus sumokėta Irano pinigais. Po šė šių dienų užsienio valiuta bus laikoma nelegalia kontrabanda ir jos savininkai bus baudžiami.

Valstybės departamente kalbama kad vyksta pasitarimai, ar galima Iranui siūsti vadinamus pulamuosius ginklus. Yra nuomoniu, kad kai kurias jau nupirktų ginklų rūšis reikėtų sustabdyti.

Tarp šacho pirkty ir užmokėty ginklų yra galingos „Harpoon“ raketos, skirtos karo laivams. Iranas pirkto daug gincų su keliančias CBU bombas (Cluster Bomb Unit). Tai daugybės mažų bombelių „kekė“, kuri, išmesta iš lėktuvo, išsiskirsto į atskiras granatas, o šios sprogtos apie 5 pėdas nuo žemės. Kiekvienoje granatoje yra tūkstančiai mažų skeveldrų, aštrių fragmentų, kurie lekia į visas puses. Šios bombos tirštai apgyventuose miestuose galėtų užmušti tūkstančius gyventojų. Šios bombos skirtos kariuomenės koncentracijoms puliti. Didelį triukšmą kongrese sukėlė šių bombų pardavimas Izraeliui, kuris jas panaudojo 1978 m. Lebano puolimui.

Tarp Irano pirkty ginklų yra ir modernios „Phoenix“ raketos, šaudomos iš lėktuvų F — 14. Šios lėktuvų nešamos raketos ga-

Irane suimtas buvęs ministeris

Washingtonas. — Valstybės departamentas spaudos ryšininkas John Trattner pareiškė, kad jau paruoštas Amerikos atsakymas į Irano sąlygas įkaltams paleisti. Jis nurodė, kad visiškai atmetamas Irano sumanymas paleisti įkaitus dalimis. Bus reikalaujama juos paleisti visus kartu. Vyriausybė informuoja apie derybų eigą ir naujai išrinkto prezidento Reagano štabą.

Iš Irano pranešama, kad ten suimtas buvęs užsienio reikalų ministeris Sadegh Ghotbzadeh už valstybinės televizijos programų kritiką. Jis pasisakė prieš islamo fundamentalistų partijos liniją. Teherane vykstantios rimtos varžybos tarp fanatiškų islamo dvasiškų grupės ir nuosaukių revoliucijos rėmėjų, kuriems vadovauja prezidentas Bani Sadras. Iš fronto ateinančios žinios kalba apie varžybas dėl galios tarp reguliarių kariuomenės vadų ir musulmonų dvasiškų vadovaujamų „revoliucijos sargų“. Sakoma, kad revoliucijos sargų vadas įsakęs kariuomenės brigadai išsiveržti iš apsupto Abadano miesto. Šią brigadą visiškai sunaikino irakiečių jėgos. Nors teoretiskai vyriausios kariuomenės vadu yra Bani Sadras, dvasiškiai mulos bando diktuoti kariuomenės vadams. Vyriausioje karo jėgų taryboje, šalia štabo viršininko gen. Fallahi, gynybos ministerio pulk. Fakuri ir prezidento Bani Sadro didelę įtaką turi ajatolos Khomeinio atstovas dr. Chamran.

li vienu metu pulti šeši priešo lėktuvus, juos sekti, kol lėktuvas sunaikinamas.

Lenkų — sovietų karo pratimai

Varšuva. — Lenkijos vyriausybė paskelbė, kad Lenkijoje prasidėjo jungtiniai Lenkijos ir Sovietų Sąjungos karo pratimai. Lapkričio 12 d. laukiama naujo lenkų darbininkų streiko. Komunistų partijos vadas Kania pareiškė, kad vyriausybė reikalauja, kad naujųjų darbo unijų statute būtų pabrėžtas komunistų partijos vaidmuo unijų veikloje. Dėl šio pareiškimo Gdanskio streiką jau paskelbė mokytojų sąjungos skyrius ir medicinios darbuotojai. Vieną valandą jau streikavo ir transporto darbininkai.

Pikta maršalo Ustinovo kalba

Moskva. — Bolševikų revoliucijos metinių parade Sovietų Sąjungos gynybos ministeris maršalas Ustinovas tvirtino, kad „Amerikos imperializmas ir agresyvusis NATO blokas siekia įstumti žmoniją į naująjį šal-tąjį karą“. Jų intrigos verčia sovietus stiprinti savo valstybės gynybą. Sovietų Sąjunga niekad nepriims antrosios vietos karinėje galybėje, pasakė maršalas.

Washingtono sovietų ambasadoriaus Dobrynino bankete dalyvavo apie 1,000 svečių, jų tarpe buvęs prezidentas Nixonas, buvęs valstybės sekr. Kissingeris.

Daugiau bedarbių

Washingtonas. — Darbo departamento statistikos biuras paskelbė, jog spalio mėn. didmenų prekybos kainos pakilo 0,8 nuoš., o bedarbių nuosimtis pasiekė 7,6 nuoš. Illinois valstijoje bedarbių nuosimtis didesnis ir siekia 9,2, kada rugsėjo mėn. jis buvo 8,8 nuoš.

DVIEJUOSE HORIZONTUOSE

KAI SPALIO
LAPAI GELSTA

Pagal sutartą, ar nesutartą, pasiskirstymą spalio mėnuo mūsų tautinėje bendruomenėje skiriamas lietuvių šalpai, konkrečiai pasakius — Balfui. Ne vienas gal pasakys, kuriems velniams tas Balfas reikalingas, nes lietuvių išeivijoje turtingai gyvena. Ir man šiandien, Visų Šventųjų dienos proga, pirmą kartą nuvykus į istorinį Gettysburgą Pensilvanijos valstijoje ir ten aplankius buvusio Amerikos karo vado ir vėliau prezidento D. Eisenhowerio tik (valstybei pagal testamentą perduotą, nuo šios vasaros pradžios aplankė apie 160,000 turistų), kilo panašios mintys apie brolius ir seses lietuvius, kaip ir tu, kurie teigia, kad lietuvių Amerikoje gerai gyvena. Perėjus per Eisenhowerio tikio Gettysburgą palyginus ne taip jau ištaikungus salonus, svečių kambarius, kažkaip pajutau kad Amerikoje yra lietuvių, ypač iš naujųjų ateivių tarpo, kurių rezidencijos gal dar ištaikungesnės. Tik pas juos gal nėra tiek brangių, retų suvenyrų iš viso pasaulio, kaip Eisenhowerio tikio... Ir fotografijos neliudija, kad pas lietuvius būtų lankęsi Nehru, Adenaueris, Chruščiovas ir visa eilė kitų, dabar jau mirusių, pasaulio vadovų. Taip, tokios mintys apima spalio lapams gelstant ir jau lapkričiui pasibeldus. Bet, antra vertus, nors didžioji dalis Amerikoje gyvenančių lietuvių palyginus yra pasiturintys žmonės, nors jie kieto darbo ir taupumo dėka užsitikrino sau ramias saulėleidžio dienas, o jaunesnieji kartu gam modernų gyvenimą, kokio reikalauja ir kuriuo bėga šių dienų Amerika, bet visgi po visų buvusių ir tebesamų didelių sukrėtimų pasaulyje įvairiuose kontinentuose, o ypač Lietuvoje, dar tebėra nemažai mūsų mielių tautiečių, kuriems pagalba yra būtina. Tačiau dėl politinių ir kitų priežasčių raktas, kuris atidarytų spintą su bylomis ir tos bylos viešai prabiltų, kam toji pagalba ar šalpa teikiama, iki šiol negali būti pajudinamas ir vargu ar greitai bus. Vargas pagrindinei mūsų šalpos organizacijai — Balfui ir žymiai vėliau įteigti Lietuvos Dukterų draugijai, kad jie negali viešai atskleisti, kokiams tikslams ar kokiems asmenims jų šalpa atitenka. Jei tai mes sužinotumėm, būtų giliai sujaudinti ir, tikrai pinigines duosniau atvertumėm broliškai lietuvių šalpai ten už marių plačiųjų, už uždangų ir sienų.

AUKA Balfui—
MEILĖ LIETUVIUI

Tokį šūkį matėm Baltimorės lietuvių namų scenoje šeštadienio, spalio 18 d. vakare nuvykę į Baltimorės Balf 64 sk. renginį, kurio programos centre buvo svečias iš New Yorko aktorius Vitalis Zukauskas, šalia jo ir vietos "Kalvelio" taut. šokių grupės šokėjai. Baltimorės lietuvių telkinys nėra iš didžiųjų, bet į Balf metinį renginį jų susirinko gražus būrys — per 150 asmenų. Tai buvo žinia, kad broliškai lietuvių šalpa gyva ir vykdoma ir rytiniam Amerikos pakraštyje, kur New Yorko priemiestyje — Brooklynėje ilgokai gyvavo Balf centras.

Baltimorės Balf metinį ren-

ginį atidarė vietos Balf skyriaus pirmininkas, uolus visuomenininkas ir plunksnos darbuotojas Cezaris Surdokas. Meninės programos ašis, jau daug kartų Chicagoje ir kitur girdėtas akt. V. Zukauskas, šį kartą pasirodė kitoks, stebėtinai atsinaujinęs artai kelionės į Australiją, ar kitus kontinentus poveikyje, savo monologuose kėlęs ne tik mūsiškio — išeiviko gyvenimo aktualijas, bet net ir tarybinio, kurias gabus aktorius pažįsta iš tenyškųjų drąsių ir daug ką pasakančių anekdotų ir, gal būt, iš savo paties ausimis užgirstų aktualijų.

Baltimorės "Kalvelio" šokėjai yra ilgamečiai lietuvių tautinių šokių reprezentantai ir jų šokių publika visur ir visada palydi šiltomis ovacijomis.

Baltimorės Balf skyriaus vakaras padavė meninės šventės nuotaiką ir daugeliui atsilankiusių buvo maloni atgaiva. Poni suaukotas turtingas bufetas ir laimėjimų bilietai gerokai padidino pelną, kurs atiteks broliškai lietuvių šalpai.

Kai spalio 24 d. vakare Capitol Hilton viešbutyje Washingtono susirinkom vakarienei, pakviesti Balf c.v. pirm. M. Rudienės, iš Chicago čia atlydėjusios Lietuvos rezistentų VI. Šakalį, centro valdybos pirmininkę prasiarė esanti laiminga, kad prieš kelnerius metus jai pavyko atgaivinti Balf skyrių ir sostinėje, kuriam šiuo metu vadovauja L. Platerienė.

Sekmadienį, spalio 26 d., tuo metu, kai Chicagoje vyko JAV LB tarybos sesija ir jai buvo išskubėję mūsų svečiai — M. Rudienė ir VI. Šakalys, Washingtono mūsų "mėnėsinėje" lietuviškoje parapijoje (lietuviškos Mišios susirenka vieną kartą per mėnesį) paminėjom Balfą. Sostinės lietuvių kapelionas kun. dr. T. Žiuraitis Balf intencija atnašavo Mišias, o po jų parapijos salėje Balfui besidarbuojančios ponios parengė užkandžius su kava bei vynu ir čia buvo atiduodamos aukos broliškai lietuvių šalpai.

Washingtono Balf skyrius turi apie šimtą narių. Skyriui yra vadovavę prof. A. Vasilauskas, dr. J. Balys, o šiuo metu jam vadovauja Laima Platerienė. Šalia jos į skyriaus valdybą įeina kun. dr. T. Žiuraitis, dr. J. Genys, J. Vaitulaitienė ir dr. R. Zalubas. Washingtono pašonėje gyvenantis dr. K. Jurgėla yra vienas Balf direktorių.

Nors Washingtono ir apylinkės susitelkęs ne toks jau didelis lietuvių būrys, bet, šalia kitų organizacijų, gyvuoja ir Balf skyrius. Kaip atrodo, ir šiais metais Washingtono aukų Balfui nepagalailta. Žinomas mokslininkas dr. R. Zalubas, Balf skyriaus valdybos narys, man bestebint, atidarė vieną voką, kuriame buvo Balfui išrašytas 200 dol. čekis. Tai žinomo Washingtono advokato ir 18 lietuvių jaunuolių, protestavusių prieš sovietų ambasados Washingtono, gynėjo E. Raskausko tėvo auksa. Galimas dalykas, kad ir daugiau stambesnių aukotojų buvo. Taip pat niekad neužmiršiu, kaip uoliai Baltimorės Balf renginiui laimėjimų bilietus sostinėje platino rašytojo A. Vaitulaitio žmona Joana.

Malonu stebėti, kaip, šalia kitų, ir mūsų inteligentija stengiasi padėti broliškai lietuvių šalpai. O jaunosios kartos akademikas, Smithsonijos institucijų darbuotojas dr. R. Kondratas, kaip visada, taip ir Balfi rėmėjų subgime platino lietuviškas knygas bei plokšteles.

VL. R.

Los Angeles Lietuvių Bendruomenės dienoje susitiko. Iš kairės: muz. B. Budriūnas, M. Juodienė, dail. J. Juodis ir prel. J. Kučingis.

Nuotr. L. Briedžio

LIETUVIAI CALIFORNIJOJE

SAVANORIŲ —
KŪRĖJŲ
PAGERBIMAS

Los Angelej įvairiomis progomis būna Lietuvos nepriklausomybės karių — savanorių pagerbimas. Šiemet buvo pagerbti sulaukę ar jau peržengę 80 metų. Tokių čia susidarė dvylika. Pagerbimas vyko tautinių namų salėje. Jį suruošė Lietuvių veteranų sąjungos "Ramovės" skyrius, vadovaujamas VI. Šimoliūno.

Los Angelej gyvena savanoriai — kūrėjai, Vytio kryžiaus kavalieriai — gen. Stasys Raštikis, pulk. Jonas Andrašūnas, pulk. Bronius Basiulis, maj. Petras Starevičius, kapt. Jurgis Tumas. Tumačiūnas, savanoriai — kūrėjai pulk. Tomas Sereika, pulk. Juozas Andrius, maj. Jonas Puikūnas, kapt. Grigas Radvenis, dr. ltn. Jurgis Gedauskas. Prialgauškas, grand. Jonas Čekanauskas ir eil. Mykolas Barauskas. Kiti, buvę nepriklausomos Lietuvos kariai, peržengę 80 metų — kapt. Juozas Truškauskas, kapt. Martynas Sumantas ir Juozas Kazakevičius. Raštikis, Starevičius, Andrius Puikūnas ir Prialgauškas pagerbime negalėjo dalyvauti.

Solenizantai buvo pasveikinti ir apdovanoti gėlėmis. Šių asmenų vardu kartu pagerbiama Lietuvos istorinė

Basiulis, maj. Petras Starevičius, kapt. Jurgis Tumas. Tumačiūnas, savanoriai — kūrėjai pulk. Tomas Sereika, pulk. Juozas Andrius, maj. Jonas Puikūnas, kapt. Grigas Radvenis, dr. ltn. Jurgis Gedauskas. Prialgauškas, grand. Jonas Čekanauskas ir eil. Mykolas Barauskas. Kiti, buvę nepriklausomos Lietuvos kariai, peržengę 80 metų — kapt. Juozas Truškauskas, kapt. Martynas Sumantas ir Juozas Kazakevičius. Raštikis, Starevičius, Andrius Puikūnas ir Prialgauškas pagerbime negalėjo dalyvauti.

Solenizantai buvo pasveikinti ir apdovanoti gėlėmis. Šių asmenų vardu kartu pagerbiama Lietuvos istorinė

VALIO JAUNYSTEI!

Los Angeles LB Jaunimo Ansamblio
"SPINDULYS" choras — 80 dainininkų

Ei, Jaunyste! Tykus buvo vakarėlis. Kur tas šaltinėlis. Kur teliai sulojo. Karvelėlė mėlynasis. Pasakyk mergelė. Tėvynės maršas. Kad aš jį jau. Šiandien mūsų šventė. Valio. Ko liūdi sesele. Miškų gėlė. Pamylėjau vakar. Plaukia sau laivelis. Per tamsią naktelę ir kitos populiarios liaudies dainos sukurtos mūsų garsųjų kompozitorų.

Diriguoja: Mokytoja Ona Razutienė ir komp. Bronius Budriūnas.

Akompanuoja: Pianistės Raimonda Apeikytė ir Ona Barauskienė.

Smuikininkas Raimundas Mickus. Fleitistė Kristina Mickutė. Akordeonistas Rimas Polikaitis.

Plokšteles išleido Los Angeles LB Jaunimo ansamblis "SPINDULYS". Kaina su persiuntimu \$8.95. Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

RIMTIES VALANDĖLĖ

(Tęsinys)

Tokie, vietoje žengti pirmyn išganyto keliu, eina atgal ir rizikuoja prarasti savo gyvenimo paskirtį. Sutuoktinių pašaukimas gimdyti ir auklėti vaikus nėra reliatyvus dalykas, kaip planuojami dalykai, kuriuos galima realizuoti, bet galima ir juos atmesti. Sutuoktinių pašaukimas turi būti realizuojamas jei ne tiesioginiai, tai bent pagelbinio būdu. Priešingai, sutuoktiniai, atmesdami šeimyninį pašaukimą, praktiškai paneigė savo žmogiškąjį pašaukimą, meilės tobulinimo pašaukimą, tai yra paskirtį save išganyti.

Didysis darbas pašaukti į pasaulį naują būtybę pradedama nuo pat kūdikio pradžios motinos įsčiose. Praėjusiais amžiais teologai manė, kad motinos įsčiose būsimoji žmogaus gemalas tampa asmenybe tik po kelių savaitių, kada Dievas sutveria sielą, tai yra kada susiformuoja kūdikio kūnelis. Tokia teorija susidarė dėl nežinojimo, koks procesas vyksta kūdikio vystymesi, kaip lygiai dalinai dėl filosofinio principo, kad siela gali susijungti tik su atitinkama medžiaga. Šiandien visos mokslo šakos pripažįsta, kad toji siela tinkama medžiaga yra gyvybės principas, kuria randasi gemale nuo pat

jo prasidėjimo, netgi pačioje pirminėje celiulėje, kuri išsivystys į naują žmogų. Biologai šiandien vienbalsiai pripažįsta, kad nėra jokios abejonės, jog nuo pat pradėjimo momento, kai susijungia vyriškasis ir moteriškasis elementai, gemalas yra jau besivystantis žmogus. Žmogus savo buvimu jau vystosi visą savo gyvenimą, nuo pat savo prasidėjimo, iki mirties. Iš karto jis vystosi fiziškai, vėliau dvasiškai. Tai yra jau asmenybe pažanga, tobulėjimas, išsivystymas. Kaip nėra įrodymų, jog Dievas sutveria žmogaus sielą pačiame jo pradėjimo momente, taip nėra priešingų įrodymų. Štai dėl ko Bažnyčia neleidžia abortų. Abortas ne tik neigiamai veikia ir motinos organizmą ir jos dvasią, bet jis yra tikras žmogaus asmens sunaikinimas. Argumentai, ne kartą propagandos reikalui skelbiami, kad motina turinti teisę spręsti apie savo kūną, yra visiškai klaidingi. Kūdikis nėra motinos kūnas, bet atskira būtybė, kitas nuo motinos skirtingas asmuo. Šeimyninių sunkumų ir socialinių problemų, kur negalima išspręsti žudant nekaltus kūdikius. Tam yra kitos priemonės ir būdai, o ne žmogžudystė.

J.V.

(Pabaiga)

fazė. Dar ne per seniai prie garbės stalo vis buvo sodinami Lietuvos nepriklausomybės akto signatarai. Dabar jie visi iš gyvųjų tarpo atsiskyrė, palikdami kiekvienam tauriam lietuviui brangų atminimą, ne vien asmenį. Panašiai garbingą darbą yra atlikę su ginklu kovoję už Lietuvos išlaisvinimą. Metai slenka ir tų žmonių eilės vis retėja. Kurie dar gyvi, lietuvių tautai yra brangūs. Jie lieka reikšmingu pavyzdžiu ateinančioms kartoms, kai V. Kudirkos žodžiai — iš praeities tavo sūnūs te stiprybę semia — įgauna gyvą prasmę.

ST. IR E. LISECKŲ
VEDYBINĖ
SUKAKTIS

Spalio 26 d. Los Angeles buvo gražiai paminėtas Stasio ir Eleonoros Liseckų 50-metinis vedybinis jubiliejus. Šv. Kazimiero bažnyčioje sumos metu buvo iškilmingai atnaujinti vedybiniai pasižadėjimai. Po to parapijos salėje jų dukra Alba su vyru ir sūnus Algis su žmona surengė vaišes, buvo gausūs sveikinimai, šokiai. Dalyvių buvo apie 150.

St. ir E. Liseckai yra gražiai įsijungę į Los Angeles lietuvių kolonijos gyvenimą.

J.

TRUMPAI

— Kun. Antanas Saulaitis SJ. pakviestas 1981 gaviėnis metu Los Angeles lietuviams praversti rekolokijas. Rekolokijos numatomos balandžio 8-12 dienomis. Jos bus baigtos religinių koncertų, kurį atliks šv. Kazimiero parapijos choras, vadovaujamas komp. B. Budriūno, ir solistai. Bus atlikti Dubois "Septyni Kristaus žodžiai". Koncerte dalyvaus ir iškilieji poetai su religine poezija.

— Vytautas Mikalauskas susijedavo su Aida Kloryte. Abu jaunieji baigė aukštųjų mokslus ir veiklūs lietuvių.

— Mykolas ir Liūda Birknaitiai iš Bostono atsikėlė į Santa Monica pas dukrą Aldoną ir žentą Venckus.

— Lietuvių religinės šalpos centrui lapkričio 2 buvo paskaita 8420 dol.

— Balf labdaros balius bus lapkričio 15 šv. Kazimiero parapijos salėje. Meninė programą atliks kolonijos tekančios žvaigždutės: D. Gudauskaitė, V. Polikaitytė, V. Variakojytė ir L. Vaitaitis. Šokiams gros jaunimo orkestras.

— Lietuvos kariuomenės atkūrimo metinė šventė bus lapkričio 23. Prasidės vėliaus pakėlimu 10:15 val. mokyklos kieme, paskui pamaldos ir viršutinėje parapijos salėje iškilmingas minėjimas. Dalyvaus parapijos choras, vadovaujamas komp. B. Budriūno.

— Rašytojas Vytautas Volertas bus svečias rašytojas Lietuvių fronto bičiulių rengiamam literatūros vakare gruodžio 6 šv. Kazimiero parapijos salėje. Vakare bus ir smuikininkas Izidorius ir pianistas Vytenis Vasilūnai, tėvas ir sūnus, iš Mass.

— Ateitininkų sąjūdžio 70 metų minėjimas bus gruodžio 14 dieną, 12 val. šv. Kazimiero parapijos salėje. Rengia Los Angeles ateitininkai sendraugiai, kuriems pirmininkauja Jonas Motiejūnas.

— Donato Empakerio ir Rūtos Žmuidzinaitės jungtuvės bus lapkričio 22 šv. Kazimiero bažnyčioje.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
Second class postage paid at Chicago, Ill. Published daily except Sundays, Legal Holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society.
Publication Number (USPS — 161000)

Subscription Rates \$40.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$38.00. Foreign countries \$40.00.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitatimai už gautas prenumeras nesuėmiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokesį, atzīmima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
Chicago ir Cook County	\$40.00	\$22.00	\$15.00
Kanadoje	U.S.A. 40.00	22.00	15.00
Užsienyje	40.00	22.00	15.00
Kitur	38.00	20.00	13.00
Savaitinis	25.00	15.00	—

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

• Redakcija dirba kasdien 8:30 — 4:00, šeštadieniais 8:30 — 12:00.

• Redakcija straipsnius taisyso nuodžiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiūnčiamos gavus prašymą.

LAND OF CROSSES

The struggle for religious freedom in Lithuania, 1939 - 1978

by MICHAEL BOURDEAUX, M.A., B.D.

Printed in England 1979, 339 pages. Price — including shipping and handling \$8.95.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629
Illinois gyventojai dar prideda 48 ct. valstijos mokesčio.

DR. L.D. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJA

8104 S. Roberts Road

1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.

Tel. 563-0700

Valandos pagal susitarimą

Advokatai Draugija

VALDEMARAS BYLAIŠIS

IR

VINCAS BRIZGYS

Tėsių daktarai

2458 W. 69th St., Chicago, Ill.

Vini tel. 778-8000

Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS

Akušerija ir moterų ligos

Ginekologinė Chirurgija

6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building) Tel. LU 5-6446

Jei neatsiliepi, skambinti 374-8004

Pirma ligonius pagal susitarimą

Tel. ofiso HE 4-5849; rez. 388-2233

DR. PETER T. BRAZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2434 West 71st Street

Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 1:00 — 5:00

val. popiet. treč. ir šešt. tik susitarus

Ofs. tel. 735-4477; Rez. 246-2839

DR. E. DECKYS

GYDYTOJA IR CHIRURGĖ

Specialybė — Nervų ir Emocinės ligos

CRAWFORD MEDICAL BUILDING

6449 So. Pulaski Road

Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Tel. — BE 3-5893

Specialybė Akių ligos

3907 West 103rd Street

Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. — 582-0221

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS

J O K S A

VAIKŲ LIGOS

6441 S. Pulaski Rd.

Valandos pagal susitarimą

Ofs. PO 7-6000, Rez. GA 3-7278

DR. A. JENKINS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

3844 West 63rd Street

Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave. Chicago

WA 5-2670 arba 489-4441

DR. K. A. JUCAS

ODOS LIGOS

KOSMETINĖ CHIRURGIJA

Valandos pagal susitarimą

Istaigos ir buto tel. 652-1381

DR. FERD. VYT. KAUNAS

Gydytojas ir Chirurgas

DIPLOMATE, AMERICAN BOARD OF FAMILY PRACTICE

1407 So. 49th Court, Cicero, Ill.

Kasdien 10-12 ir 4-7 išskyrus treč. ir šešt.

DR. IRENA KYRAS

DANTŲ GYDYTOJA

2659 W. 59 St., Chicago

476-2112

Val. pagal susitarimą. Pirm., antr., treč. ketv. 10 iki 6 val. Šeštad. 10 iki 1 val.

Tel. ofiso ir buto: Olympic 2-4159

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1443 So. 50th Ave., Cicero

Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. išskyrus treč. Šešt. 12 iki 1 val. popiet.

Tel. Reliance 5-1811

DR. WALTER J. KIRSTUK

Lietuvių gydytojas

3925 West 59th Street

Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 12-4

val. popiet. ir 6-8 val. vak. Treč. ir šešt. uždaryta.

DR. IRENA KURAS

GYDYTOJA IR CHIRURGĖ

KŪDIKIŲ IR VAIKIŲ LIGOS

SPECIALISTĖ

MEDICAL BUILDING

3200 W. 81st Street

Val. Kasdien nuo 10 v. ryto iki 1 v. p.p.

Ofiso tel. RE 7-1168; rezid. 239-2919

Sovietų Sąjunga

VALDŽIOS IR MAISTO KRIZĖ

Ilgus dešimtmečius komunistų puoselėtas šūkis: „Tik komunistinėje sistemoje nėra ir negali būti politinių, ekonominių krizių, streikų, ir be darbės reiškinų“ buvo sugriautas pačių komunistų sukurtos gyvenimo praktikos. Iš tiesų ten yra ir valdžios organų nesutarimai, ūkinis sugriuvimas, bedarbė, streikai ir kitos negerovės.

Tai įrodė paskutinio mėto įvykiai komunistinėje Lenkijoje ir pačioje Sovietų Sąjungoje. Nuolatinis maisto produktų ir kitų dalykų kainų kilimas iššaukė darbininkų streikus Lenkijoje. Judėjimas buvo tiek stiprus, kad nuvirto aukščiausios valdžios ir komunistų partijos vadovybės viršūnės. Ir Kremliuje įvyko didžiuliai pasikeitimai. Iš valdžios balno išvirto vienas iš dviejų pagrindinių valdžios šulų — A. Kosyginas, drauge su L. Brežnevu prieš 16 metų paėmęs didžiosios šalies valdžią. Jo tariamai „geravališkas pasitraukimas dėl paglobėjusios sveikatos“ iš tiesų buvo melas ir apgaulė sovietinei liaudžiai. Vakarų Europos spaudoje paskelbė daugybę duomenų, iš kurių matyti, kad L. Brežnevas, pašalinamas Kosyginą, norėjo kartu suversti ant jo visas Sovietų Sąjungos ūkinio gyvenimo negeroves.

Nuvertus N. Chruščiovą, L. Brežnevas toli gražu nebuvo visagalis. Politbiuro ir kitose valdžios viršūnėse jis turėjo įsakomąją galią dalintis su kitais politbiuro nariais, ypač su Kosyginu. Bet 1966 m. jam pavyko iš politbiuro išstumti Mikojaną, 1973 m. Ukrainos Selestą ir valstybės kontrolių Voronovą, 1975 m. Šelepina, 1976 m. žemės ūkio ministerį Poljanskį. Panašiai tvarka 1977 metais buvo išstumtas Aukščiausios tarybos pirmininkas N. Podgornis — tada L. Brežnevas patis perėmė šalies prezidento teises ir vardą. 1978 m. pašalintas Kosyginas vicepremyeras Mazurovas.

Dabar, atstatydamas Kosyginą, iš 14 politbiuro narių pusę yra artimi Brežnevo draugai. Keturi kiti priklauso Suslovo „konservatoriams“, jų tarpe naujas jauniausias politbiuro narys. (49 metų) Gorbaciovus. Su jo priėmimu politbiuro narių vidutinis amžius iš 70 m. nukrito į 69 metus. Nežinant, ko L. Brežnevas, kad ir smarkiai negaliojantis, nuolat pavargęs, valdžios viršūnėje laikosi taip tvirtai, kaip niekada savo gyvenime. Beveik kaip visavaldis Stalinas. Lygiagrečiai su įsigalėjimu valdžioje išaugo ir jo asmens kultas.

Sis „tvirtos valdžios vyras“ Sovietų liaudžiai tačiau menka paguoda, nes aiškiai sako, kad įvykiai Lenkijoje (darbininkų streikai) Sovietuose nebūtų galimi ir kad steikuojanti darbininkai būtų jėgos priemonėmis vėl į darbo vietas sugrąžinti.

Tačiau tvirta šalies valdžia jokių būdu neišsprendė ir nežada išspręsti ūkinio šalies negerovių. Dar š. m. gegužės mėnesį Kremlius paskelbė, kad 1980 metai bus rekordiniai derliaus metai — jais busią gauta 235 milijonai tonų grūdų. Oficialiai TASSO agentūra tuojau paneigė šį sklandančius gandus apie galimą blogesnių derlių, kaip plane numatyta. Vis buvo sakoma, kad „rekordinis šių metų derlius pilnai padengs šalies paklausą“. Vyriausios planavimo įstaigos viršininkas Baibakovas dar pridėdavo, kad „derlius bus 12 proc. aukštesnis kaip perėjais metais“.

Tačiau Vakarų šalių ūkiniai ekspertai ir Sovietų gyvenimo žinovai nustatė, kad var-

šais negalais tebuvo gauta 181 milijonas tonų, vadinasi visu penktadaliu mažiau, kaip 1979 metais. Ir tai dar — blogos rūšies grūdų. 1980 metų vasaros pabaiga ir ruduo buvo be galo lietingas. Reikėjo derlių nuimti pačiose blogiausiose sąlygose, daugelyje vietų tiesiog iš vandens varpas graibyti ir vėliau grūdus primityviose džiovyklose džiovinoti. Blogai organizuoto transporto metu dar dalis grūdų sugesdavo, sudygdavo ar kitu būdu sunykėdavo.

264 milijonai Sovietų gyventojų tuojau pradėjo just maisto trūkumus. Žinovai tvirtina, kad 1980-1981 m. žiema jiems gali būti tiesiog tragiška, blogiausia iš visų pokario metų žiemų.

Negerovių nebando nuslėpti ir pats L. Brežnevas. Jis vienoje kalboje prisipažino, kad atsiradę „didelių sunkumų aprūpinant miestus bei pramonės centrus maistu ir pienu“. Apie kitus mažesnius centrus jau ne kalbama, nes jie ir anksčiau buvo žymiai blogiau aprūpinami kaip didmiesčiai. Daugelyje miestų bei miestelių negalima gauti nei mėsos, nei sviesto bei pieno produktų, nėra dešros, kitų mėsos gaminių, konservų, o taip pat emė trūkti ir žuvies, kurios šiaip jau Sovietuose netrūkėdavo.

Maisto produktų stoka emė skystis ir Maskvos gyventojai, nors Maskva — reprezentacinis Sovietų miestas, visada būdavo geriausia viskuom aprūpinta.

Blogiausia, kad maisto emė trūkti ne tikitai Rusijos didmiesčiuose ir miesteliuose, bet ir Ukrainoje, kuri iš senų laikų buvo laikoma Rusijos aruodu. Nemaža maisto stoka reiškiasi Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje, nors šios trys Pabaltijo valstybės iš seno žinomos kaip didžiulės maisto produktų gamintojos, eksportierai.

Paliekant tuo tarpu žemės ūkį nuošaly, ateina žinios, kad ir kitose ekonominio gyvenimo srityse reikalai pablogėjo. Vis labiau išryškėjo faktai, kad daugelyje įmonių išpūsti gamybos skaičiai popieriuje, kai praktiškai pagaminama daug mažiau ir tai blogos rūšies reikmenų. Nors Sovietai ekonomistai ir skelbia, kad jų šalyje „niekada nėra ir negali būti infliacijos reiškinys“, tačiau Vakarų ekonomistai apskaičiavo, kad vis dėlto kiekvienais metais infliacijos procentas siekia penktą. Tuo tarpu darbininko uždarbis 1981 metais, palyginus su 1980 metais, valdžios žadamas pakelti tik 1,8 procento ir pasiekis 171 rublį mėnesiui.

Negerėja reikalai ir alyvos gamybos srityje. Italų kapitalistams įruošus Rusijoje didžiulį automobilių fabriką, automobilių skaičius kiekvienais metais auga; auga ir alyvos produktų paklausa. Tuo tarpu alyvos gavimas laikosi vietoje ar dar kiek mažėja.

Būtų galima ekonominius reikalus gerokai pataisyti, jei-gu šalies apsiginklavimui nebūtų išleidžiamos milžiniškos sumos ir kad sunkioji pramonė dirbtų šalies ekonominio gyvenimo bei žemės ūkio stiprinimui. Tačiau ginklavimasis yra „tabu“, kurio negalima liesti.

Sovietų vadus be galo sureizino faktas, kad JAV-bės atsisakė parduoti jiems javus. Nelinksmas faktas kad ir Argentinoje, Australijoje, Brazilijoje šiais metais bloges derlius. Šie ūkiniai sunkumai aplegia Sovietų žmones ir nedidina jų simpatijų komunistų valdžiai.

b. kv.

Kongreso Rūmų patalpose įvyko kongresmanų ir senatorių priėmimas. Priėmimo dalyvavo kongresmanai ir senatoriai, kurie prisidėjo prie bandymo atvesti 18 lietuvių demonstrantų prie Sovietų Ambasados bylos. Demonstrantų teismas yra atidėtas iki gruodžio 3 d., 1980 m. Fotografijoje iš kairės: Asta Banionytė-Connor (demonstrantė), Danutė Vaičiulaitytė (demon.), Kongr. Charles Dougherty (R-Pa.), Jūratė Krokytė-Stirbienė (demon.). Kongr. Dougherty dėka, sunkiai gaunamos patalpos buvo prieinamos.

Nuotr. Aušros Bagdonavičiūtės

VLADIMIRO KALĖJIMAS

Ten kenčia ir miršta daug lietuvių

Tarp daugybės Sov. Sąjungos kalėjimų yra žymus, esantis Vladimiro mieste, 180 km į rytus nuo Maskvos. Jame sėdėjo ir sėdi daugiausia politiniai ir sąžinės kaliniai. Šiame kalėjime mirė vysk. Mečislovas Reinys, jame buvo uždaryti vysk. Teofilus Matulionis, prel. Juozas Laukaitis, kun. Vladas Mironas, kun. dr. Juozas Čepėnas, kun. Pranas Janulaitis, arkiv. J. Slipej ir daugelis kitų. Vladimiro kalėjimą galima pavadinti mirtininkų kalėjimu, nes jame uždarytieji ilgesniam laikui neišvėria kalėjimo režimo ir miršta. Kokios bausios šio kalėjimo sąlygos, Amnestijos internacionalas surinko daug žinių iš tų, kuriems teko šiam bausiam kalėjime būti.

Vladimiro kalėjime uždarytieji paprastai laikomi kameroje po du ir būtinai skirtingų tautybių. Kartais į tokią vienutę laikinai priimama net iki 10 asmenų, kaliniams sudaryti naujų kančių. Kiekvieną kalėjimo kamara saugojama kalėjimo sargai, kurie nuolat pro durų skylutę tikrina ką kalinys veikia. Kameros šviesa iš lauko beveik nėra: langai užkalti medinėmis dėžėmis, kad nepaiešytų saulės šviesa, tačiau kameroje diena, naktį dega 40 žvakių elektros lempa. Maistas kaliniams paduodamas pro duryse esančių langelių. Visose kamerosse įtaisyti garsiakalbiai, kurie sa-

dangų tik narve. Niekad jis nemato žolės ar kito žalumyno. Saulės šviesa niekad nepasiekia tokio kiemo“.

Sąžinės kaliniai, kurie patenka į kitus kalėjimus ar griežto režimo lagerius, turi panašias sąlygas kaip ir Vladimiro kalėjime. Gulago lageriai yra suskirstyti į keturias kategorijas: bendro, sustiprinto, kietai ir specialaus režimo. Specialaus režimo lageriai (toks yra Mordovijos lageris) yra aptverti spygliuotomis vielomis ir mūrų su bokštais, kuriuose nuolat budi Vidaus reikalų ministerijos žinioje esantieji sargybiniai su šunimis, kulkosvaidžiais, granatėmis. Sąžinės kaliniai yra sugrūsti po 3-5 asmenis į mažas barako vietas. Kaip atrodo tokios vienos, papsakoją Aleksandro Ginzburgo žmona Irina Žolkovskaja, kuri 1978 m. aplankė savo vyrą. „Kambarys, kuriame mano vyras su kitais yra uždarytas, yra tiek drėgnas, kad vanduo bėga sienomis, dėl to sienų tinkas krinta gabalais. Po kambaryje bėgioja žiurkės“. Taip pat ir „pasivaikščiojimo“ kiemei yra 6 x 9 m. plotas, uždengti grotomis; kai kuriuose yra krūvos atmatų arba net išėsinamosios vietos. Po tokį „kiemą“ galima pasivaikščioti vieną valandą per dieną.

Bendrojo, sustiprinto ir kieta režimo lageriuose kaliniai laikomi dideliuose iki 200 as-

JONAS PAULIUS II NESVYRUOJA

Kai suėjo dveji metai nuo popiežiaus Jono Pauliaus II išrinkimo, Vatikano dienraštis „L'Osservatore Romano“ priminė, kad naujojo popiežiaus mokymo centre visu ryškumu iškyla Kristus — žmogaus Atpirkėjas. Kristaus vardan Šv. Tėvas visas savo jėgas skiria žmogui: žmogaus apgynimui, jo teisių apsaugojimui, jo sukilinimui. Jonas Paulius II yra žmogus, kuris visu ryžtingumu siekia savo užsibrėžto tikslo, kuris nesuabejoja ir nesusvyruoja prieš kliūtis ir sunkumus. Jis žino, kad šio tikslo siekdamas, turi naudotis visų geros valios žmonių bendradarbiavimu. Dėl to jis noriai klausosi patarimų. Popiežius žino, kad savo mil-

žinišką misiją galės atlikti tik-tai su Dievo pagalba, dėl to jis Dievo pagalbos šaukiasi visų nuoširdumu ir visa savo nepajudinamo tikėjimo jėga. Popiežius žavi savo paprastumu. Milijoninės minios jį sutinka kaip tėvą ir kaip brolių.

Tuo po išrinkimo į lietuvių lietuviškai kreipdamasis kaip į brolius, Jonas Paulius II lietuvių tautai įkvėpė naujos vilties ir drąsos. Antrųjų išrinkimo metų proga viso pasaulio lietuviams meldžiasi už Šv. Tėvą, prašydamai, kad Dievas jam duotų sveikatos ir jėgų įvykdyti savo pontifikato programą, į kurią daug vilčių yra sudėjusi ir Lietuvos Bažnyčia ir lietuvių tauta.

menų barakuose, miega ant lentynų lentynų vienas virš kito iki lubų, gauna tik viena antklodė net ir žiemą, kai yra dideli šalčiai. Visi aprenkti kalinių drabužiais (pavojingieji dryžuotieji). Sunkus darbas nuo 6 val. ryto iki 22 val. vakaro, kada lageryje turi būti tylą.

Didžiausia visų kalinių problema ir kancija yra badas. Oficialiai nustatyta maisto norma Nr. 1 — dienos davimui kaliniui — turi turėti 2500 kalorijų ir 65 gramus baltymų. Bet ir tokia norma sunkiai dirbantiems kaliniams yra per maža, juoba, kad ji niekad nėra atiduodama. Laiškuose iš Mordovijos lagerių yra žinoma, kaip maitinami kaliniai specialaus režimo lageriuose. „Kasdien valgomą patį maistą. Ryta (penkias dienas per savaitę) — 55 gramai pasmirdusios žuvies ir lėkštė vandens, kuriame yra įmaišyta miltų. Pietums — 21 gr pasmirdusio „sboj“ (gyvulių viduriai) arba taukų, truputis supuvusių kopūstų sriubos. Vakare — ta pati pasmirdusi sriuba. Duona yra neiškepti ir šlapia (tada sunkesnė), riekė piršto storumo. Niekad nematome ir negauname „Normoje Nr. 1“ įrašytą daržovių“. Specialaus režimo

lageriuose ir kalėjimuose, kaip Vladimiro, Stalino laikais maisto siuntinį buvo galima gauti tik du kartus per metus. Po Stalino mirties — kas mėnesį. Laimingi, kas juos gauna, bet daugumas turi maitinti pagal „Normą Nr. 1“. O ir taip, už mažiausią nusikaltimą prieš lagerio ar kalėjimo tvarką — bausmė karceris ir maisto atėmimas (duodama tik duonos ir vandens).

J. V.

Du galingiausi Sovietų vadai: L. Brežnevas (deš.) ir A. Kosyginas. Pastarasis jau išmestas iš valdžios balno.

NEW YORKAS

PETRAS MATEKŪNAS

6

Iš šios vietos, kai būna lietus, kartais jis atrodo raudonos spalvos.

I visus aukštus pasiekliama elevatoriais, kurių lynai, jei būtų ištiesti, būtų apie 7-nios mylios. Taip pat į jo viršų galima užteiti ir laiptais, bet norinčių, išskyrus gal jaunimą, neatsiranda, nes nužingsniuoti 1860 pakopų, kaip sakydavo Rytų Lietuvoje, „nėra juokas“.

Bokštas ir televizijos antena nakties metu apšviesta elektros lempuotėmis. Viena iš jų — pailgos, keturkampės išvaizdos, galingumas yra 1000 vatų.

I Empire State Building yra sudėta apie 60,000 tonų pieno, kurio užtektų pravesti dvi geležinkelio linijas nuo New Yorko iki Baltimorės. Jo viduje viešpatauja marmuras, atvežtas iš Prancūzijos, Italijos, Belgijos ir Vokietijos, o išorėje — Indianos kalkakmuo su žibantiomis plieno juostomis, kurios prasideda nuo 6-to aukšto ir eina iki viršūnės. Tos juostos, matomos saulės ir mėnulio šviesoje, sudaro nepaprastą efektą.

Empire State Building per metus aplanko apie 2,000,000 žmonių ne vien iš JAV, bet ir iš užsienio. Iš dangoraižių, kurie išsiskiria savo išorine išvaizda, dar tenka paminėti Chrysler Building, United Nations Headquarters (Jungtinių Tautų Centra) ir Rockefeller Center.

Chrysler Building, esantis Lexington Ave ir 42 gatvėje, skaitomas ketvirtas aukščiausias dango-

raižis. Jis yra 77 aukštų ir 1045 pėdas nuo žemės paviršiaus. Pastatytas 1930 m. pagal architekto William van Alen projektą. Jame įrengtas modernus priangis, kuriame vyrauja Afrikos marmuras, ornamentika, šviesos, puošnios keltuvų durys, savotiškos lubos ir kiti išdekoravimai.

Didingi atrodo ir Jungtinių Tautų rūmai, pastatyti tarp First Ave ir East River sąsiaurio. 18 akru žemės sklypas, ant kurio tie rūmai pastatyti, dovanotas John D. Rockefeller. Rūmai susidedantys iš Sekretoriato, Generalinės Asamblėjos, Konferencijų ir Dag Hammarskjöld rūmų, visi sujungti. Visur marmuras ir stiklas, modernus stilius. Iš jų visų didžiausias ir aukščiausias yra Sekretoriato rūmai, kuriame dirba apie 3500 tarnautojų, iš įvairių tautų. Konferencijos pastatė iš visų gražiausia yra saugumo tarybos salė, kurioje susirenka visi atstovai apšvarstyti įvairias problemas, kurios atsiranda tarp narių. Taip pat didelė ir graži salė yra Generalinės Asamblėjos rūmuose. Ji pasižymi ne tik dydžiu, bet ir prabangiu įrengimu. Šitoje salėje popiežius Paulius VI, Jonas Paulius II 1979 m., pasakė kalbas, kuriose iškėlė socialinį teisingumą, žmogaus teisių gerbimą ir ragino išsaugoti taiką.

Dag Hammarskjöld bibliotekos rūmai yra pietinėje sklypo dalyje, pastatyti iš baltos marmuro, stiklo ir aliuminijaus. Juos pastatė Fordo Fondas ir padovanojo Jungtinėms Tautoms. Toje bibliotekoje yra sudėta apie 400,000 knygų.

Taip pat gražiai aptvarkytas žemės plotas aplink rūmus. Jame yra įrengtas nedidelis rožių sodelis, vaikų žaidimo aikštelė ir apskritas fontanas, kuris pastatytas JAV, Puerto Rico ir Virgin salų vaikų aukomis. Taip pat yra pastatyta gražių paminklų, kaip „Tautos Varpas“, esantis arti Konferencijos rūmų, raitelis ir kiti. Priešais Sekretoriato

rūmus iškeltos tų valstybių vėliavos, kurios priklauso Jungtinėms Tautoms.

Jungtinių Tautų rūmus galima apžiūrėti kiekvieną dieną nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro, išskyrus tik Kalėdas ir Naujus Metus. Turistai įleidžiami iš 45 gatvės ir First Ave. į Generalinės Asamblėjos rūmų priangį, kuris atrodo kaip galerija, nes yra ištatyta daug gražių meno kūrinių, jų tarpe švytuoklės, kuri parodo žemės sukimasi. Prieangyje veikia informacijos centras. Per dieną United Nations aplanko apie 7000 žmonių, iš jų apie 3000 turistų, kurie nori pamatyti rūmus. Rūmų apžiūrėjimas užtrunka apie 1 val. Turistus įleidžia ir į sales, kur vyksta narių susirinkimai. Kinų, anglų, prancūzų, rusų ir ispanų kalbomis. Prie kiekvieno atstovo, kaip saugumo tarybos salėje, yra telefono rageliai, kurių pagalba galima išklausti atstovų kalbas ta kalba, kuria norima.

Rockefeller Centre, jei norima viską apžiūrėti, reikia praleisti visą dieną. Tai yra 21 pastato miestelis mieste. Čia veikia apie 30 restoranų, laivų ir oro linijų skyriai, keliavimo informacijos būriai, įvairių valstybių konsulatų, bankai, kino teatrai, mokyklos, pašto įstaiga, vaistinės, knygynai, gydytojų kabinetai, poeziniai traukiniai, kurie eina į visas miesto dalis, saliniai, kirpyklos ir pan.

Rockefeller Centre stovi įvairaus dydžio ir aukščio dangoraižiai, kurie pastatyti 15 akru žemės plote. Vienas iš aukščiausių yra RCA, turis 850 pėdų aukščio. Jo viršuje yra įrengta observatorija. Pastatytas 1931 m. pagal architekto Wallace K. Harrison projektą. Jame, kaip ir The Chrysler Building, yra meniškai įrengtas priangis, kurio sienose ugnigomis spalvomis vaizduojami įvairūs istorinės reikšmės kataklizmai, kaip didysis tvasas ir pan.

(Bus daugiau)

Cincinnati LB Seiminkė, suruošusios priėmimą Čiurlionio ir Lazdyno ansambliams, atlikusiems programą Tautų festivalyje spalio 18-19 d. Iš k.: Marija Fedyk, Birutė Flynn ir Dangira Budrienė.

MŪSŲ KOLONIJOSE

Cincinnati, Oh.

"ČIURLIONIS", "LAZDYNAS" TAUTŲ FESTIVALIJE

Cincinnati, Ohio įvykęs Tautų festivalis buvo malonus pergyvenimas visiems šiame mieste ir apylinkėse gyvenantiems lietuviams, festivalio pagrindinėje programoje dalyvavo "Čiurlionio" ansamblis iš Clevelando ir "Lazdyno" šokėjai iš Rochesterio, N. Y. Taigi spalio 18 — 19 d. Cincinnati mieste buvo daugiau lietuvių, negu bet kada šio miesto istorijoje.

Cincinnati Lietuvių Bendruomenė yra skaičiumi gana maža ir visą jos darbą atlieka bene 8 šeimynai. Šių metų šventė parodė, kad ir maža grupė, sutartinai dirbdama, gali pasiekti nemažesnių rezultatų, kaip ir didžiosios kolonijos. Žinoma, reikia planų, laiko ir pasiryžimo.

Cincinnati lietuviai jau seniai norėjo kaip nors ypatingai pasirodyti kas metai vykstančiuose Tautų Festivaliuose. Per vienuolika metų lietuviai 8 kartus laimėjo pirmą vietą su savo parodėlėmis (šiemet laimėjo festivalio pirmininko specialų pripažinimą). Per paskutinius 4 metus LB valdyba ruošė Cincinnati gyventojams padaryti staigmeną: parodyti jiems Čiurlionio ansamblį. Pradžioje idėja buvo laikoma fantazija, bet pamažu ji pradėjo darytis realybe, kai į festivalio vyriausiąją valdybą atėjo žymus bendruomenės veikėjas Horacijus Žibas. Jis iš lėto ėmė puoselėti idėją, kad festivalio rengėjai savo lėšomis turėtų kiekvienais metais sudaryti galimybę vienai kokiai tautinei grupei pasireikšti ar net iš kitur pasikviesti chorą, šokėjų ar muzikus. Idėja buvo priimta. H. Žibo pasiūlymas pakviesti iš Clevelando Čiurlionio ansamblį buvo patvirtintas. Pats didžiausias sunkumas — finansavimas buvo nugalėtas. Beliko rūpintis organizavimu. Žibui į talką atėjo Cincinnati LB valdyba su pirmu rinku inž. Ignu Budriu. I. Budrys su savo bendradarbiais paruošė parodai lietuvišką paviljoną, kuriam planus padarė menininkė Aldona Kregždytė — Citrus. Paviljono bendroji tema: "Lietuva — kryžių žemė". Buvo rodomi kryžių ir kopyltulpių pavyzdžiai ir taip pat duodama informacija apie dabartinį religijos persekiojimą ir kryžių naikinimą sovietinėje sistemoje.

Čiurlioniškiai ir Lazdynininkai atvyko į Cincinnati spalio 18 d. Pirmas jų pasirodymas buvo tą patį vakarą. Nors ir pavargę po ilgos kelionės menininkai sužavėjo nemažą grupę lietuvių ir kitataučių savo dainomis ir šokiais. Šis pasirodymas buvo tik įžanginis, nes pagrindinė programa buvo numatyta sekmadienį 2:30 val. p. p. Bet svečiai nutarė per daug neilsėti. Jie sekmadienio rytą atvyko į Xavier universiteto bažnyčią ir dalyvavo lietuvių Mišiose, kurias atliko kun. J. Petruvičius (Peters), S. J. Mišių me-

Chillocote, "Čiurlionis" ir "Lazdynas" paliko Cincinnati miestui gražų lietuviškos kultūros pavyzdį, kurį visi ilgai prisimins, o Cincinnati lietuviams tai buvo ilgai planuoto sapno įgyvendinimas. Jie pagristai gali didžiuotis ir džiaugtis. Mažas keltas didelį vežimą pakėlė.

J. Vaidila

East St. Louis, Ill.

RUDENS PARENGIMAS

Lietuvių Bendruomenės East St. Louis, Illinois, apylinkė šių metų lapkričio 16 d., sekmadienį, ruošia parengimą. Parengimas įvyks Lietuvių parapijos salėje, 15 gatvė ir Baugh Ave. sankryžoje, E. St. Louis, Illinois. Pradžią 12 valandą dieną (tuojau po visų pamaldų). Bus pietūs, muzika, dainos, šokiai ir vertingas laimės šulinys. Prašome tautiečius su savo draugais kuo gausiausiai atsilankyti.

V. ba

Philadelphia, Pa

SIMPOZIUMAS APIE ŽMOGAUS TEISES

Spalio 19 d., sekmadienį, Philadelphiaje, Šv. Andriejaus parapijos salėje, įvyko simpoziumas apie žmogaus teises. Kalbėjo sesuo Gloria Coleman, kardinolo Krol Žmogaus teisių komisijos (Cardinal's Commission on Human Relations) narė iš Philadelphia; dr. Gerhard Elston, Amnestijos Internacionalo organizacijos vykdomasis direktorius iš New Yorko ir Kenneth Tomlinson, Readers Digest žurnalo vyresnysis redaktorius, iš Washingtono. Visi trys pranešė apie savo veiklą žmogaus teisių srityje ir po to atsakė į klausimus. Pranešimai buvo turiningi ir gausiai susirinkusių lietuvių ir nelietuvių išklaušyti su dideliu susidomėjimu, sprendžiant iš daugybės įdomių klausimų ir pateiktų siūlyimų. Itin įdomu buvo išklaušyti ukrainietės dr. Ninos Karavanskos (kalbėjusios ukrainietiška-

per vertėją) pranešimo. Ji, iškalbėjusi 4 metus sovietiniame Gulage, tik pernai atvyko į Ameriką. Programos metu buvo rodomas slaptais susuktas filmas. Retai matomuose vaizduose iš sovietinių kalėjimų ir psichiatrinų ligoninių daugelis asmenų daugiausia žydų kilmės, kalbėjo sovietiniuose kalėjimuose, pasakoja savo išpatydas. Deja, anglų kalba įrašytas garsas buvo beveik nesu- prantamas. Prieš programą susirinkusieji buvo rengėjų skaniai pavaišinti. Simpoziumo rengėjos — Philadelphiajos Lietuvių moterų klubo žmogaus teisių komisija — Sniega Jurskytė, Regina Raubertaitė, Rima Mironienė, Danutė Muraškaitė ir Violeta Bendžiūtė — vertos pagarbos ir padėkos už įdomų turiningą ir naudingą renginį.

St.

LAISKAI "DRAUGUI"

PATIKSLINIMAS

Mano str. "Aktorius H. Kačinskas St. Petersburg" (Draugas, 1980. X. 30) dėl netikslios informacijos įsivėlė klaidą: priešpaskutinėje pastraipoje pametė, kad K. Donelaičio portretą nupiešė dail. V. Vaitiekūnas. Turi būti: "nupiešė O. Galvydienė". Malonėkite šią pataisą netrukus įdėti. Būsiu labai dėkingas.

Vladas Kulbokas

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS

Telef. — 337-1285

AKIŲ LIGOS - CHIRURGIJA

Ofisas:

700 North Michigan, Suite 409

Valandos pagal susitarimą

CEMENT — SEWERS

ROOFING

ELECTRIC RODDING

All Types of Sewer Work.

Also Cement Work: Patios, Driveways,

Sidewalks, Roofing & Chimney Work.

No job too small.

ALL WORK GUARANTEED.

TEL. — 788-9296

Reikia įrašyti testamentą angliškai šitaip: Lithuanian Foundation, a non-for-profit, tax exempt, Illinois corporation, 2422 W. Marquette Road, Chicago, Illinois 60629

APIE TESTAMENTUS

Labai dažnai gana didelė lietuvių išeivių dalis atidėlioja testamentų sudarymą, o kai mirtis ištinka tuos vieniškus asmenis, kurie neturi artimųjų, tai valdžia visą jų sunkiai uždirbtą turtą pasiima sau. O dar blogiau pasitaiko, kai sovietų agentai išreikalauja tikriems ar tariamiems giminėms jų palikimą, ir tie sunkiai uždirbtieji doleriai lieka Maskvoje. Jei jie būtų sudarę testamentą, tai nors dalį turto būtų galėję palikti lietuviškiems reikalingam.

Todėl jau iš anksto reikia sudaryti testamentą pas advokatą, kad atėjus kritiškai valandai, sunkiai uždirbtos sutaupos nueitų kilniems reikalingam.

Čia duodama keletas svarbių patarimų:

1. Nedaryk pats testamentą. Eik pas tokį advokatą, kuris yra susipažinęs su sovietinių įstatymų pretenzijomis į lietuvių palikimus ir žino, kaip tikrai sudaryti galiojantį testamentą.

2. Laikas nuo laiko pakeisk sudarytą testamentą, kuris atitiktų tavo pasikeitusias sąlygas bei pageidavimus.

3. Padaryk savo turto sąrašą, kuris, reikalui esant, būtų surandamas. Bet toks sąrašas negali būti testamentu dalis.

4. Parink tinkamus asmenis testamentą vykdytojais, kurie sąžiningai ir stropiai išpildytų tavo valią. Patartina paskirti ir testamentą vykdyto antrinius (co-executors) — patikimus asmenis, bankų ar pasitikėjimo bendrovę (trust company). (Kai kuriais atvejais testamentą vykdytojas gali išnaudoti gautas teises ir eventualiai sumažinti paliktąjį Liet. Fondui turtą, kas jau pasitaikė praityje).

5. Vyras ir žmona abu turi sudaryti testamentus, o taip pat ir pavieniai asmenys.

6. Pasitark su advokatu apie būdus, kaip sumažinti jūsų palikimo valstybinius mokesčius.

7. Pasitark dėl valstybinių mokesčių sumažinimo, skiriant dalį palikimo labdaros organizacijoms. Tas palankiai gali atsiliepti ir į jūsų palikimą.

Baigiant tenka priminti, kad nereikia bijoti sudaryti testamentą iš anksto, nelaukiant sunkios ligos ar gilios senatvės.

Rašant testamentą, reikia įrašyti angliškai L. Fondo pavadinimą šitaip: Lithuanian Foundation, a not-for-profit, tax exempt, Illinois corporation, 2422 W. Marquette Road, Chicago, Illinois 60629.

Lietuvos tėvynės laisvės kovose kritę mūsų broliai partizanai atidavė savo gyvybę už Tėvynės laisvę, o mes atiduokime nors dalį savo trušus įgyto turto, užrašydami testamentu Liet. Fondui savo palikimą, kad lietuviybės liepsna niekadoms neužgesų šiame krašte, o Lietuvai atgavus laisvę, šios Lietuvių Fondui paaukotos sumos bus nuvežtos kaip mūsų kraitis nepriklausomai Lietuvai.

Lietuvių Fondo valdyba

P. S.

Lietuvių Fondo knyga - vardynas jau paruoštas ir tuoj po N. Metų bus perduotas spaustuven. Įmokeję įnašus iki N. Metų ir prisuntę nuotraukas, galės patekti į knygą.

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

We'll help you make the right move.

JEI GALVOJATE

PIRATI AR PARDUOTI

Kreipkitės į

BUDRAITIS REALTY CO.

6600 S. Pulaski Road

Tel. — 767-0600

Independently owned and operated

SIMAITIS REALTY

Insurance — Income Tax

Notary Public

2961 WEST 63RD STREET

Tel. 436-7878 or 839-5568

BUTŲ NUOMAVIMAS

Namų pirkimas — Pardavimas

Draudimai — Valdymas

INCOME TAX

Notariatas — Vertimai

BELL REALTORS

J. BACEVIČIUS

6529 S. Kedzie Av. — 778-2283

M. A. ŠIMKUS

INCOME TAX SERVICE

NOTARY PUBLIC

4250 So. Maplewood, tel. 254-7450

Taip pat daromi VERTIMAI.

GIMINIŲ ĮAKVETIMAI, pildomi

PILNIEKŲ PRAŠYMAI ir

kitokie blankai.

.....

MISCELLANEOUS

SOPHIE BARCUS

RADIO SEKOS VALANDOS

Visos programos iš WOPA

Lietuvių kalba: nuo pirmadienio iki

penktadienio perduodama nuo 4 val.

p.p. iki 4:30 val. p.p. per tą pačią

stotį. Sekmadieniais ir sekmadieniais

nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.

Telef. 434-2413

1490 AM

7159 S. MAPLEWOOD AVE.

CHICAGO, ILL. 60629

ISIGYKITE LIETUVISKAS

VELIAVELES

Visuose lietuviškuose namuose

turėtų būti lietuviška vėliava. Nė-

ma vietos dažnai didesnei vėliavai

iškabinti, bet galima laikyti ma-

žą vėliavukę ant rašomojo stalo.

Galima ir net padaryti gražią kom-

binaciją su Amerikos vėliavukę.

Dienraščio "Draugo" adminis-

tracija gali pristatyti tokias ma-

žas vėliavukas, kad Lietuvos vėlia-

va plevesuotų jūsų namuose.

Tokios vėliavos kainuoja \$1.50,

(reikia dar pridėti 8 ct. mokesčio

ir 50 ct. už persiuntimą, jei gy-

venate Illinois valstybėje). Užsa-

kymus siųskite sekančiai:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St.,

Chicago, IL 60629

TAUTINIS

MINTIES KELIU

Lietuvių tautininkijos

istoriniai bruožai.

Redagavo Jonas Puzinas ir

Jonas Pranas Pakulskis.

Amerikos Lietuvių Tautinės

sąjungos leidinys 1979 m. Kiet

viršeliai, 416 pusl. Kaina su per-

siuntimu \$13.25. Il. gyv. dar pride-

da 60 ct. valstybės mokesčių.

Užsakymus siųsti: DRAUGAS,

4545 W. 63rd St., Chicago, IL

60629.

MISCELLANEOUS

Įvairių prekių pasitarkimas ne-

brangiai iš mūsų sandėlio.

COSMOS PARCELS EXPRESS

2501 W. 69 St., Chicago, Ill. 60629

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Telef. — 925-3757

Vytautas Valantinas

NAMŲ APSILDYMAS

Išstatu naujus pečius ir vandens šildy-

tuvus. Išvalau ir pakeičiu alyvinus

pečius ir gazuos.

ALBIN BANY, Tel. 447-8806

A. VILIMAS

MOVING

Apdraustas perkraustymas

Įvairių atstumų

Tel. 376-1882 arba 376-5006

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Ir kitus kraštus

NEDZINSKAS, 4059 Archer Avenue

Chicago, Ill. 60632, tel. 927-5900

VALOME

KILIMUS IR BALDUS

Plaukame ir valkuojame

visų rūšių grindis.

BURNYS — Tel. RE 7-5168

MOVING

SERENAS perkrausto baldus ir kitus

daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir

pilna apdrauda.

Prisimame MASTER CHARGE ir VISA

Telef. — WA 5-8063

TELEVIZIJOS

Spalvotos ir paprastos. Radijai,

Stereo ir Oro Vėntuvai.

Pardavimas ir Taisymas.

MIGLINAS TV

2346 W. 69 St., tel. 776-1486

PLUMBING

Licensed, Bonded, Insured

Nauji darbai ir pataisyimai. Vir-

tuvės ir vonios kabinetai. Kerami-

kos ir kt. plytelės. Glas bloka-

Sinkos vamzdžiai išvalomi elektra.

Į automatai gali kalbėti lietuviškai

palikit pavarę ir telefoną.

SERAPINAS — 636-2960

HELP WANTED VYRAI

TOOL DESIGNER

DIE CAST

5-7 years experience in the design of die

cast and trim press tooling qualifies you

as a candidate for this position. Other

work includes tool vendor follow up. Both

zinc and aluminum tool experience is

desired. We offer an excellent salary and

benefits. Please contact:

Mr. Olson

345-4850

TELEDYNE ABCO

DIE CASTING

2080 N. 15th Ave.

Melrose Park, Illinois 60160

Equal Opportunity Employer

HELP WANTED — FEMALE

SECRETARY

Small supply firm on the northwest side has a PART TIME position

(9 A.M. - 1 P.M.) for a secretary with light typing skills (NO Shorthand).

Our applicant must be alert and enjoy a variety of office duties including

typing, filing, answering phones and some customer service work. This

LIETUVIŲ NAMUOSE

877 East 185th Street

Cleveland, Ohio 44119

PIMOJI KULTūros DARBUOTOJŲ KONFERENCIJA CLEVELANDE — LAPKRIČIO MĖN. 22-23

Opera "ČIČINSKAS"

Laukiame visų, kuriems rūpi lietuviška kultūra ir jos kūrėjas.

Rengia JAV LB KULTūros TARYBA

Kultūros konferencijos

prelegentas —

PROF. TOMAS VENCLOVA

MOSŲ KOLONIJOSE

Putnam, Conn.

MOKSLEIVIŲ

ATEITININKŲ KURSAI

Spalio 10 — 13 dienomis, Putname, vyko moksleivių ateitininkų kursai. Dalyvavo 20 kursantų iš rytinių Amerikos valstijų. Kursams vadovavo: P. Tūtinis, A. Čiuberkis, Ivaškaitė, J. Viesulienė, prisidedant seselėi Margaritai Bareikaitei. Įdomias paskaitas skaitė: kun. St. Yla, prof. S. Sužiedėlis, J. Viesulienė, Kulbėnė, prof. M. Vaitienė, A. Mažiulis. Kai kurios paskaitos buvo labai aukšto lygio ir gaila, kad jų negalėjo išgirsti platesnė visuomenė.

Antrąjį kursų vakarą kursantai suruošė meno ir literatūros vakarą, kuriame ypatingai gerai interpretuota V. Mačernio "Septintoji vizija". Koncertinę dalį atliko solistė R. Mastienė, akompanuojant D. Sakaitei (abi menininkės tuo metu buvo Putname).

Ta proga liuanistui A. Mažiuliui padedant, buvo suruošta lietuviškos, ypač katalikiškosios ir ateitininkiškosios spaudos parodėlė.

Neužmiršta buvo ir religinė dalis, laiks nuo laiko susikaupti maldoms.

PAGERBTAS ANTANAS KUČAS

Prof. A. Kučas, jau keliolika metų gyvenęs Putname seselių globoje, šventė savo 80 metų amžiaus sukaktį. Buvusio Vilniaus universiteto docento A. Vasaičio namuose, Thompsons, spalio 19 buvo suruoštas profesorius pagerbimas, kuriame dalyvavo apie 20 asmenų. Pagerbimo metu prisiminti kai kurie prof. Kučo gyvenimo ir veiklos įvykiai. A. Vasaitis, sveikindamas profesorį, priminė jo monumentalius veikalus, k. a.: "Amerikos Lietuvių Istorija", "Jurgis Matulaitis" ir kt. ir linkėjo profesoriui dar neužmesti plunksnos. Kun. S. Yla, kartu su prof. buvęs nacių koncentracijos stovykloje, priminė kai kuriuos linksnius ir liūdnius nuotykius stovykloje ir iš jos išėjus. Dr. J. Kriaučiūnas sveikino prof. pasirinkimu gyventi Putname ir intelektualiai praturtinti vietinę lietuvių koloniją. Seselė Augusta Sereikytė priminė prof. veiklą Lietuvoje, ypač katalikų sąjūdyje ir spaudoje. Prof. Kučas visiems padėkojo už sveikinimus ir linkėjimus ir sakė dar šį tą rašąs.

Pagerbimas baigtas visų sugie dotu "Ilgiausių metų" ir pabėdravimu, su šampano taurės pakėlimu ir užkandžiais.

TVARKOMA ALKA

Amerikos Lietuvių kultūros archyvas "Alka" prašytos subsidijos iš JAV valdžios įstaigų negavo, bet dosnių rėmėjų aukos leidžia pamažu tęsti archyvo tvarkymą.

už apdraudę nuo ugnies ir antenoms: 10% — 30% — 30% pigiau mokėtis bilio pas mus.

FRANK ZAPOLIS

3208 1/2 West 95th Street

Telef. — GA 4-8654

HOLIDAY SPECIAL

1/2 PRICE ON PERMS

FOR MEN AND WOMEN

Reg. \$30.00, Now \$15.00

Good Until December 9

with Coupon Only

Open Mon. thru Fri. 7:30 A.M.
Last appointment 6 P.M.
MIDLAND HAIRSTYLING
176 West Adams — Room 1625
Phone: 372-0040 - 332-1200

kymą. Naujojo pastato cementinių blokų sienos iš lauko aptin kuotos "Thorseal" medžiaga, kad pastatą apsaugotų nuo drėgmės. Daromi ir kiti mažesni būtinai pagerinimai. Kun. R. Krasauskas, talkinamas A. Mažiulis, pamažu tvarko gautus "Keleivio" archyvus.

Alka nuolat turtėja įvairiomis lietuviškomis vertybėmis, pvz.: Putnamo seselės, persikraustydamos į naują pastatą, atidavė Alkai turtą Kybartų gimnazijos knygyną ir archyvus, A. Mažiulis jau perduoda daug savo surinktų knygų ir archyvų; per F. Bočiūną (gyvenusį Hartforde) gauti vertingi mirusio P. Chase rinkiniai ir daug kitų. Kent State universiteto prof. J. Cadzow rūpesčiu mikrofilmuojamas "Draugas" ir kai kurie kiti rinkiniai. Dr. K. Pempus pasidarė "Vairo" kopijas.

Laukiama daugiau lietuvių paramos, kad galima būtų tęsti Alkos tvarkymo darbus.

LB APYLINKĖS VEIKLA

LB pirmininko pastangomis buvo parašyta nemažai laišku prezidentui, vyriausiajam prokurorui, patarėjui Brzezinskiui, prašant panaikinti kaltinimus prieš 18 lietuvių, demonstravusių Washingtone, kur jie prisirakino prie Sovietų ambasados. Pasiūsta pinigų jų bylai vesti.

Rinkliava LB švietimo reikalingam rugsėjo mėn. buvo sėkminga: surinkta 173 dol. ir pasiūsta centrui. Ačiū aukojusiems.

SERGA

Prel. Pranciškus Juras, Alkos steigėjas, daugelio lietuviškų darbų rėmėjas, sunkiai serga ir dabar gydomas vietos ligoninėje, bet jo sveikata vis silpnėja. Pasigenda jo darbo rankų ir rūpesčių.

J. Kr.

A. + A.

VIKTORUI REPEIKAI mirus,
jo motinai, žmonai su dukromis, mieloms
seserims Bronei Kremerienei ir Emilijai
Valančienei su šeimomis reiškiamė nuoširdžią užuojautą.

ELENA ir KAZIMIERAS KARVELIAI

ELENA ir ANTANAS RAŠYTINIAI

A. + A. JUSTINUI PUSDESRIUI mirus,

jo žmonai ir visai šeimai reiškiamė nuoširdžią užuojautą.

ANGELE ir HENRIKAS DODOS

Mylmai Motinai mirus,

v. s. LIUDUI RAMANAUSKUI,

jo šeimai ir artimiesiems reiškiamė gilią užuojautą.

LITUANIGOS TUNTAS

Mielą ANGELE KATELYTĘ - LAWLER, mirus motinai

A. + A. JULIJAI STEPONAITIENEI,

užjaučiame ir maldoje jungiamės.

BALTIMORES

ATEITININKAI SENDRAUGIAI

A. + A. VIKTORUI REPEIKAI mirus,

jo seserims BRONEI KREMERIENEI ir EMILIJAI VALANČIAUSKIENEI su šeimomis nuoširdžią užuojautą reiškiamė.

SEVERINA ir NARDIS JUŠKAI

STELLA ir AUGUSTAS PASKONIAI

A. + A.

RAPOLAS NORVAISA

Mirus mylimam tėveliui 102 metų amžiaus jo dukros globoje Vilniuje, pavergtoje Lietuvoje, reiškiamė jo dukrai sesei šaulei IRENAI JANUSAUSKIENEI - NORVAISAITIUI gilią užuojautą ir kartu liūdime.

Juozas Daumantas šaulių kuopos moterų vadovė JUDITA PASKAUSKIENE
sesės šaulės: BIRUTĖ TOMPAUSKIENE
STASE VERBYLIENE, ANNA MAKERNE
MARCELE UKSIENE, VLADĖ TUMENIENE
MARJA STORONIENE ir kt.

PADĖKA

Netekus mums brangaus ir neužmiršamo Vyro ir Tėvelio

A. + A. MIKO PANARO,

šiuo norime padėkoti visiems, kurie jį palydėjo paskutinėje, žemės kelionėje.

Sirdingai dėkome Tėviškės parapijos klebonui kun. A. Trakiui už lankymą ligoninėje, už maldas koplyčioje, už laidojimo pamaldas bažnyčioje ir atsisveikinimo maldas kapinėse:

- šios parapijos choro dalyviams už giedojimą budėtuose;
- solistei A. Buntinaitei už giedojimą laidojimo pamaldose;
- muzikui A. Kaminskui už akompanavimą chorui ir solistei;
- atsiuntusiems gėles, įteikusiems aukas ir išreiškusiems žodžių, laisvą ir spaudoje užuojautą;
- dalyvavusiems koplyčioje, bažnyčioje ir kapinėse;
- kęsti, padėjusiems J. Abračiui, N. Juškui, J. Lampsačiui, A. Noreika, J. Padegui, A. Simonačiui ir P. Srugui;
- laidojimo direktoriui Steponui C. Lack (Lackavičiui);
- laidojimo kapininkui A. Miką ligos metu ir
- visiems, kurie mums parėmė šiose sunkiose valandose.

Ačiū, ačiū visiems!

MILDA PANARIENĖ BEI SŪNUS

ARVIDAS ir RAIMUNDAS

A. + A. ALB. TURNEVIČIUI mirus,

mūsų klubo narę, jo dukterį ELENĄ JUODIENĘ, žentą STASĮ ir ANČUKUS, ir žmoną ADELINĄ nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

CHICAGOS ANGLIJOS - BRITANIJOS

LIETUVIŲ KLUBAS

A. + A.

Julijai Malakauskienei - Steponaitienei

mirus, jos dukrai ANGELEI KATELIENEI, kitiems giminiams bei artimiesiems reiškiamė nuoširdžią užuojautą ir kartu liūdime.

STASE ir JUOZAS BACEVICIAI

Mielam mokslo draugui

A. + A. VIKTORUI REPEIKAI mirus,

ilūdesio prislėgtoms: MOTINAI, žmonai BARBARAI, dukrelėms VIKTORIJAI ir ANN, seserims BRONEI KREMERIENEI ir EMILIJAI VALANČIENEI su šeimomis bei artimiesiems reiškiamė nuoširdžią užuojautą ir kartu liūdime.

MOKSLO DRAUGAI TELSIUOSE

Sibiro tremtiniui

A. + A. PRANUI MOTUŠTUI

Šilutėje mirus, liūdinčius jo mielus brolius KAZIMIERĄ, KOSTĄ MOTUŠIUS ir kitus gimines, šeimos narius okup. Lietuvoje nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

KAROLINA ir KOSTAS BRUŽAI

Perskaitytė Draugą, duokite jį kitiems pasiskaityti.

Mirus

A. + A.

VIKTORIJAI KAZAKEVIČIENEI,
jos vyrui ir šeimai reiškiamė giliausią užuojautą.

Lietuvos Didžiosios Kunigaikštienės Birutės
Draugijos Los Angeles skyr. narės.

EUDEIKIS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID

TRYŠ MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue

Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — YArds 7-1741-2

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktorai

6845 SOUTH WESTERN AVE.
Tel. 737-8600-019837 SOUTH KEDZIE AVE.
Tel. 422-2000

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago

1410 So. 50th Av., Cicero

Tel. 476-2345

AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

PHILLIPS - LABANAUSKAS

3307 SO. LITUANICA AVE.

Tel. YArds 7-3401

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) ir SŪNOS

2314 W. 23rd PLACE

Tel. Virginia 7-6672

2424 W. 69th STREET

Tel. Republic 7-1213

11028 Southwest Highway, Palos Hills, ILL.

Tel. 974-4410

PETRAS BIELIŪNAS

4348 SO. CALIFORNIA AVE.

Tel. LAfayette 3-3572

JURGIS F. RUDMIN

3319 SO. LITUANICA AVE.

Tel. YArds 7-1138-39

POVILAS J. RIDIKAS

3354 SO. HALSTED STREET

Tel. YArds 7-1911

VASAITIS - BUTKUS

1446 So. 50th Ave., CICERO, ILL.

Tel. OLYmpic 2-1003

APLINK MUS

× **Veteranų dienos šventė** bus lapkričio 11 d., antradienį. "Drauge" esanti pašto agentūra bus uždaryta, bet dienraštis išeis, redakcija, administracija ir spaustuve dirbs kaip kitomis dienomis — pilną laiką.

× **Rita Markelytė-Dargienė**, garsėjanti amerikiečių ir lietuvių scenose su estradinės ir LB Brighton Parko apylinkės banketės atlikė mėsiamų dainų programa, pati akompanuodama gitara.

× **Lietuvių Prekybos rūmų** susirinkimas bus lapkričio 12 d., trečiadienį. Dariaus ir Girėno posto salėje. V. Urban parodys filmą, o aštuono distrikto policijos vadas Joseph Mildice bus pagrindinis kalbėtojas. Nariai kviečiami susirinkime dalyvauti.

× **Ignas Malėnas, "Draugo"** Nr. 231 atkarpoje "Kovota už lietuvišką" rašo, kad pirmame bolševikmety pas jį apsigyveno Liepsnonis, ir mano, jog tai buvo a. a. Fausto Kiršos brolis. Tai klaida. Liepsnonio slapyvardžiu prisidengęs buvo ne Kiršos brolis, bet Alfonsas Kuchanka, Kiršos sesėris.

× **Liet. Bendruomenės Hartfordo apylinkės** valdyba pasveikino "Draugo" darbuotojus, padėkojo už gerą informaciją ir per pirmąją Steponą Zabulį atsiuntė 25 dol. auką. Labai ačiū.

× **Jonas Butvila, Chicago, Ill.**, parėmė mūsų spaudos darbus 10 dol. auka. Labai ačiū.

× **Juozas Laukštis, Chicago, Ill.**, aukojo 10 dol. Labai ačiū.

× **Nijolė Vengrienė, Oak Lawn, Ill.**, parėmė savo dienraštį 10 dol. auka. Ačiū.

× **Kun. J. Pakalniškis, Brooklyn, N. Y.**, yra nuolatinis "Draugo" rėmėjas. Ir dabar, dėkojamas už korteles, aukojo 15 dolerių. Labai ačiū.

× **Kun. A. Račkauskas, Brooklyn, N. Y.**, padėjo už korteles ir aukojo 12 dolerių. Maloniai dėkojame.

× **Didesnį kiekį kalėdinių kortelių** užsakė ir auką atsiuntė: I. P. Ivaškos, kun. Dabušis, Jonas Jasaitis, Virginija Jakštie, V. Milūnas, A. Stankėvičius, S. Cibas, Antanas Masaitis. Visiems dėkojame.

× **Anelė Skrabutė, Chicago, Ill.**, atkarijo prenumeratą ir paskyrė 20 dol. auką. Nuosirdžiai dėkojame ir skelbiame Garbės prenumeratorę.

× **Juozas Žurimskas, torontis**, atsiuntė Garbės prenumeratorės mokesį. Esame labai dėkingi.

× **Zenonas Šakalys, Chicago, Ill.**, parėmė mūsų spaudos darbus 10 dol. auka. Ačiū.

× **Lietuvos generalinis konsulas Kalifornijoje, Westlake Village**, padėjo už šventines korteles ir atsiuntė auką. Ačiū.

× **Liet. skautų fondo Chicago skyriaus** valdyba padėjo "Draugui" už gerą jų parengimo informaciją ir per valdybos sekretorę Sofiją Jelionienę atsiuntė 20 dol. auką. Dėkojame.

× **Lietuviškų knygų** ir rankdarbių "Drauge" už didesnę sumą nusipirko: Petras Šklerys, Petrė Kasparavičiūtė, I. Polikaitienė, Eugenija Pakulienė, Jonas Žukas, J. Skuodas, A. Paulius, A. Čepėnienė.

× **V. Teatro festivalis** Padėkos savaitėje, bilietai Vaznelių prekyboje 2501 W. 71st St., Chicago, Ill. 60629, galima užsisakyti ir paštu. Kainos: 5 dol., 4 dol., 3 dol., žymenų banketas — 10 dol. asmeniui. Bilietus patartina įsigyti iš anksto. (pr.)

× **Dėkodami už korteles**, po 5 dol. auką: Kęstutis Zygas, Birutė Oberjat, Feliksas Valaitis, Ona Liutermozienė, E. Jasaitis, Z. Žiupsnys, M. Macežinskas, S. Kvietytis, Eug. Sakalas, J. Grina, V. Vaičiūnas, Pr. Ratiūnas, J. K. Pankus, A. Sušinskas, Vyta. Rutelionis, E. Veleckis, M. Steikūnas, St. Sheputis, V. S. Šemiotas. Visiems dėkojame.

× **Dimotrijus Ivanovas**, ciceriškis, yra nuolatinis "Draugo" rėmėjas. Ir dabar, atnaujindamas prenumeratą, atsiuntė 25 dolerių auką. Nuosirdžiai dėkojame ir skelbiame Garbės prenumeratorium.

× **A. Kalvaitis**, žinomas čikagieškis, dažnai paremia dienraštį. Ir dabar gavome jo 10 dol. auką. Dėkojame.

× **Aukų atsiuntė**: po 5 dol. — J. Vizbaras, Pr. Šapalas, P. Mačernis, J. Bielskis, P. Mikšys; 4 dol. — Paulikas; po 3 dol. — E. Radzevičiūtė, J. Bliujus, K. Vilunas, D. Kuprinskienė, J. Kavas, A. Martinkus, L. Dargis. Visiems dėkojame.

× **Detroito Liet. organizacijų** centras paskyrė "Draugui" 15 dol. auką ir ją per kasininką Ant. Vaitėną atsiuntė. Dėkojame.

× **St. Xavier College**, lietuvių studentų klubas Nemunas, ruošia metinius šiaudinių kursų, kurie vyks lapkr. 14-21-28 dienomis ir gruod. 5 ir 12 dienomis nuo 7 iki 9 val. vakaro. Mokestis 5 doleriai asmeniui. Dėl registracijos ir tolimųjų žinių prašau kreiptis pas Svajinę Kerelytę — tel. 257-2558. (pr.)

× **LB Brighton Parko apylinkės valdyba** prašo visus atsilankyti į Tradicinį rudens vakarą, kuris įvyks lapkričio 15 d., 7 val. vak. Šaulių namuose, 2417 W. 43rd St. Bus gera programa, D. Kurauskienė paruos gardžią vakarienę, šokiama groso B. Pakšto orkestras ir daugiau pramogų. Įėjimo auka 10 dol. Rezervacijoms iš anksto skambinti: 927-7888 arba kreiptis į valdybos narius. (pr.)

CHICAGOS ŽINIOS

BRANGS VAZMA

Numatoma, kad ateinančiais metais važna autobusų Chicagoje jau gali kainuoti vieną dolerį.

SAŽININGA MOKSLEIVĖ

Pietinėje Chicago daly įsėdusi į autobusą Kimberley Ray, 14 m., rado susuktus ir rutuliuoką 90 dol. Nors jų šeima neturtinga ir jos tėvas ligoninėje, ji radinį perdavė šoferiui, kuris atidavė jį autobusų rastienei 77-jie gatvėje. Čia atsiėmė ir pametusi Ann Hightower, 19 m. Ji rėdė paskyrė tiek, kad rėdėjos šeima galės užsimokėti už kūrenamas dujas.

SUSISAUDE SU DAKTARU

Kai policija atėjo daryti kratą dr. S. H. Princevac, 41 m., patalpose, jis apsigynęs nepersauna lieme ir užsidėjęs šalmą ėmė šaudyti į policininkus per uždarius duris. Policininkai sukritę ir nebuvo sužeisti. Policijai buvo pranešta, kad daktaras gamina ir platina narkotikus. Policija prikalbėjo daktarą pasiduoti. Daktaro bute rasta 10,000 piliulių, kurių vertė 38,000 dol., šautuvas, 4 revolveriai ir 500 šovinių.

CHICAGA NR. 2

Iš Washingtono atsiųsti gyventojų surašinėjo duomenys rodo, kad Chicagoje yra 2,950,010 gyventojų, taipgi 19,560 daugiau negu Los Angeles ir todėl Chicago yra antras po New Yorko miestas savo gyventojų skaičiumi. Tačiau Chicago nuo 1970 m. prarado apie 397,000 gyventojų.

Korp. "Fraternitas Lithuanica — Patria" Illinois skyriaus dalis dalyvių metinė šventė, minint prof. dr. Kazio Oželio 20 metų mirties sukaktį. Iš k. sėdi: D. Taurienė, stud. med. D. Gardnaitė, dr. D. Šulienė, dr. O. Garūnienė, L. Stasiūnienė, Sofija Oželienė, dr. V. Tauras, J. Tauras, dr. O. Mironaitė, dr. G. Maciūnienė, dr. E. Giedraitienė ir dr. A. Taurienė. Stovi: dr. A. Gažiūnas, dr. S. Tauras, dr. A. Garūnas, dr. L. Šulas, dr. A. Tauras, dr. K. Aglinskis, dr. K. Zymantas, dr. A. Paulius, dr. A. Vanaūnas, dr. A. Glevckas, dr. P. Mažeika, dr. A. Maciūnas, inž. K. Oželis, Jr., P. Sūkury ir dr. D. Giedraitis.

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

"FRATERNITAS LITHUANICA — PATRIA"

Korporacijos Illinois skyrius š. m. spalio 26 d. Jaunimo centre turėjo savo metinę šventę — suvažiavimą. Pamaldas laikė už mirusius brolius ir seses kun. J. Vaišnyš. Jis pasakė prasmingą pamokslą prof. dr. K. Oželio 20 metų mirties sukakties progą.

Po pamaldų Jaunimo centre buvo parengti priešpiečiai nariams ir svečiams.

Susirinkime buvo išrinkta skyriaus nauja valdyba iš pirmininko — dr. A. Vanaūno ir sekret. — iždininko — dr. M. Vygant. Revizijos komisija — dr. E. Giedraitienė, dr. A. Maciūnas ir dr. K. Aglinskis.

Stud. med. Dalia Garūnaitė turėjo įdomų pranešimą apie šiu dienų medicinos mokslus, o ypač apie Northwestern universiteto medicinos mokyklą, kurioje ji studijuoja.

Dr. V. Tauras, minint prof. dr. Kazio Oželio 20 metų mirties sukaktį, minėjo lietuviybės labai atliktus reikšmingus darbus nuo pat jo jaunystės dienų. Jis buvo vienas iš Korp. "Fraternitas Lithuania" steigėjų, jis buvo aktyvus veikėjas, atkuriant Lietuvos nepriklausomybę, kaip Karo ligoninės viršininkas ir vėliau — nuo 1939. IX. 15 d. naujai pastatytą V. D. universiteto klinikų direktorius.

Negana to, jis buvo mokslininkas, parašęs daug medicininių straipsnių ir apgynęs disertaciją medicinos daktaro laipsnui gauti tema — "Vyrų uretros ir tekamųjų latakų susiaurėjimai".

Jis gan ilgą laiką dirbo V. D. universitete kaip patologas. Vėliau jis buvo išrinktas to paties universiteto Teismo ir Socialinės medicinos katedros vedėjo ir profesoriaus pareigas eiti.

Visur jis paliko savo veiklos neįdildomus pėdsakus.

Jo šviesus atminimas galėtų būti pavyzdžiu mūsų jaunosios kartos.

Susirinkime dalyvavo prof. Oželio našlė Sofija ir sūnus inž. Kazys Oželis, Jr.

Po susirinkimo buvo aplankyti prof. K. Oželio ir kitų brolių kapai, papuošiant juos gyvų gėlių puokštėmis.

Putnamo seselių rėmėjų pirm. M. Remienė, surengusi dalį. Ant. Petrikonio ir Jono Sainos parodą, Balfo pirm. M. Rudienė, kuri parodą atidare, ir dr. Jonas Šalna, šakny skulptorius.

IX METINĖ FOTOGRAFIJŲ PARODA

Lietuviai fotografai išsivijoje turi gražų paprotį kiekvieną metą pabaigoje sumešti į vieną vietą savo rinkinius darbus ir juos parodyti visuomenei.

Pereitą penktadienį Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre, buvo atidaryta jų meninių darbų paroda, devintoji iš eilės. Ją atidarė kun. Algimantas Kezys, Lietuvos foto archyvo vedėjas — ši institucija telkia foto menininkus ir juos globoja. Apie pačią parodą, jos dalyvius ir ekspozicijos kalbėjo faktiškasis parodos organizatorius Juozas Žilevičius, padėkodamas dalyviams ir talkininkams.

Parodoje su savo darbais dalyvauja 35 dalyviai, jų tarpe garbės svečias — Romas Bartuška, du kvietiniai svečiai — Uosis Juodvalkis ir Algimantas Kezys. (Jų nuotraukos konkurse nedalyvauja). Iš jų tarpo 12 moterų ir 23 vyrai. 27 dalyviai iš Chicago bei apylinkių, 8 iš tolimųjų vietovių. Iš atsiųstų foto darbų atrinkta ir eksponuota 224 fotografijos, — 157 spalvota ir 67 nespalsvota foto technika trauktos.

Vertinimo komisiją sudarė: James Vaughan, Jeff Schawe ir Rimantas Zukas. Premijos už rinkinius spalvotas nuotraukas paskirtos: I. Vladimir Feifurui, II — Jonui Kupriui, III — St. Žilevičiui, nespalsvotų nuotraukų grupėje: I. v. — Kazui Daugėlai, II — Linui Meiliui, III — Rimui Damijonaičiui. Atskirai atžymėti Giedrės Vaitienės darbai.

Lietuvių foto archyvo tarybos pirmininkas dr. Stasys Budrys juos pasveikino ir įteikė atitinkamus atžymėjimus ir dovanėles knygomis. Reikia pasidžiaugti, kad ir šių metų paroda yra aukšto, gal būtų gerėjančio meninio lygio. Eilinių žiūrovų imponuoja temų įvairumas, mokėjimas parinkti fotografuotinus dalykus, aukšto lygio technika. Mūsų fotografai, tiek mėgėjai tiek profesionalai, yra pasiekę labai aukštą meninį lygį ir savo darbais gali pagrįstai didžiuotis, eiti į amerikiečių menines parodas, ką jie neretai ir daro. Nemaža dalis fotografijų atrodo, lyg įdomūs dailininkų piešti paveikslai.

Parodos rengimo talkininkai: St. Žilevičius, Petras Alekša,

Rūta Augiūtė, Romas Bartuška, Raminta Jelionytė. Fotografijas parodai iš atsiųstųjų atrinko: Raminta Jelionytė, Alg. Kezys, St. Žilevičius.

Apžiūrėję parodą, jos lankytojai turėjo gerą progą Jaunimo centro kavinėje pamatyti Rūtos Augiūtės rodomas skaidres — okup. Lietuvos gamtovaizdžius, etnografinius dalykus ir išlikusius bei restauruotus kultūros paminklus, bažnyčias.

Šie foto darbai taip pat labai įdomūs, atranka puiki, nuotraukos pakankamo meninio lygio.

Paroda vyks dar visą šią savaitę. Lankymo valandos: šio kiadieniais 7—9 val. vak., šeštadienį — 9—2 ir 6—9 val. vak., sekmadienį — nuo 9 val. ryto ligi 9 val. vak. O šią aukšto meninio lygio foto darbų parodą pamatyti tikrai verta. bk.

BUV. LIETUVOS POLICIJOS TARNAUTŲ "KRIVULĖS" KLUBO VEIKLA

Š. m. rugsėjo 20 dieną, Chicagoje, Šaulių namuose buv. Liet. Policijos tarnautojų Krivulės klubas atšventė savo gyvavimo 25 metų sukaktį. Buvo surengtas banketas su trumpa paskaita apie Lietuvos policijos kūrimąsi ir veiklą bei tobulėjimą. Kalbėjo Krivulės klubo garbės narys Algirdas Reivytiš, po to buvo trumpa mginė programa, kurią atliko Paulauskai. Didžiausia staigmena buvo, kai menininkė iškvieta salėje esanti Krivulės klubo pirmininkė Stasija Stasiūnaitė duetą. Duetas patiko, sprendžiant iš salėje svečių plojimo ir didelio pasitenkinimo.

Po paskaitos ir meninės programos prasidėjo valės su šampanu ir prie gražios muzikos šokiais, kurie nusitęsė iki vėlyvos nakties.

Prašinius porai savaičių, spalio 5 dieną, Angelių Sargų šventės buvo pamaldos švč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje. Po pamaldų Šaulių namuose vyko metinis Krivulės narių susirinkimas. Aptarti įvairūs klausimai, liečią Krivulės klubo veiklą. Išrinkta nauja klubo valdyba, kuri pasiskirstė pareigomis: Krivulės klubo pirmininkas — Jonas Gabrys, gyv. 7148 So. Troy St., Chicagoje, tel. 434-8695, padėjėjas Juozas Pranaitis, gyv. 4120 So. Artesian, tel. 847-7213, sekretorius — Stasys Stasiūnas, gyv. 2125 West 24 St., tel. 376-1976, kasininkas — Hincintas Suvaldis, gyv. 1814 So. 49th Ave., Ciceroje, tel. 652-3737, parengimų vadovas Pranas Aglinskis, valdybos narys Jonas Skverblys. Įvairiais Krivulės klubo reikalais prašome kreiptis į išvardintus asmenis.

Hincintas Suvaldis

KAS UŽ KĄ CHICAGOJE
Chicago mieste kandidatas į prezidentus Ronald Reagan gavo 294,261 (27%) balsų, Carteris 761,695 (68%), Anderson 55,258 (5%).

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

J. A. VALSTYBES

— **St. Petersburgo akademikai skautai** gražiai paminėjo Akademines Skautijos šventę. Spalio 18 d. Tėvų pranciškonų koplyčioje įvyko pamaldos už žuvusius ir mirusius Akademinių Skautų Sąjūdžio narius. Po pas akademines skautijos veteranų ir steigėjų fil. Kęstutį Grigaitį susirinko bendriems pusryčiams ir draugiškam pobūviui šie skautininkai: Julija Adienė, Angėlė ir Albinas Karnai, Antonija ir Bronius Kliorės, dr. Henrikas Lukaševičius, Valė ir Kazys Palčauskai, Aleksas ir Bronė Urbonai, Aloyzas ir Marija Valušiai. Jaukioje aplinkumoje visi dalijosi savo mintimis ir prisiminimais.

— **Gabijos tunto skautės** rengia Prano Galiaus iš Paryžiaus meno parodą Detroito Dievo Apvaizdos parapijoje lapkričio 15—16 dienomis. Parodos atidarymas vyks šeštadienį, lapkričio 15 d., 6:30 val. vak. Sekmadienį, lapkričio 16 d., 12 val. P. Galiaus praves pašnekesių temą: "Bibliografija". Visi Detroito lietuviai kviečiami dalyvauti.

AUSTRALIJOS

— **A. a. Alfonsas Baltrūnas** mirė Gelonge spalio 27 d., sulaukęs 75 metų amžiaus. Buvo lietuviškos spaudos, organizacijų ir parapijos rėmėjas.

— **Leopoldas Kepalas**, skautininkas, gyv. Melbourne, sunkiai serga ir guli ligoninėje.

— **A. a. Kazys Žuromskis** mirė Perth, sulaukęs 80 metų amžiaus. Buvo kilęs iš Lydos apskritys. Savanoris-kūrėjas. Į Australiją atvyko 1949 metais ir visą laiką gyveno Perth. Buvo dosnus, rėmė lietuviškas organizacijas.

OKUP. LIETUVOJE

— **Julija Bacevičienė**, Sibiro kankinė, Pelenių km., Lukšių vls., Šakių aps. ūkininkė, mirė lapkričio 1 d. Šakiuose; ten palaidota lapkričio 4 d. Jos vyras Juozas Bacevičius mirė Sibiro tremtyje. Lietuvoje dar gyvena jos viena sesuo ir du broliai (vienas grįžęs iš Sibiro), viena sesuo gyvena Kanadoje ir viena — JAV, trys seserys yra

MIELI DRAUGO SKAITYTOJAI,

Artėja nauji 1981 metai. Ekonominė padėtis nėra gera, nes kainos vis kyla, infliacija didėja. Lietuviškai spaudai išlaikyti taip pat nėra lengva, todėl leidėjai yra priversti kiekvienais metais pakelti prenumeratoro mokesį.

Džiugu, kad DRAUGO skaitytojai yra jau tris, suprantant lietuviškos spaudos reikšmę, jos svarbą, dosniai kaip kas išgali, remia ją aukomis. Tas leidėjams, redaktoriams ir visam DRAUGO personalui suteikia daugiau energijos, drąsos ir ryžto dar daugiau aukotis lietuviybės išlaikymo veikloje.

Nuo šių metų gruodžio 15 d. DRAUGO prenumeratora pakeliamas 2 dol. Chicagoje, Cook County, Kanadoje ir užsienyje — US dol. 42, kitur — Amerikoje — 40 dol. Sunku mums tai daryti, kai daug skaitytojų neturi sutaupų ir pragyvena tik iš pensijos. Mes manome, kad tas prenumeratoras pakeliamas "Draugo" skaitytojų per daug neapsunkina.

Kun. Petras Činikas, MIC

DRAUGO Administratorius

SKUBĖKITE UŽSISAKYTI!

Gauta mažas skaičius dar šių knygų:

UZUOVEJA. Marius Katiliškis. Lietus. Polaidis. Apyaušrė. Kaitra. Linarūtė. Kūle. Pupždis ir kitos novelės. Išleido Terra, 1952 m., 362 pusl. Kaina \$ 3.50

MANO TAUTOS ISTORIJA. Lyrika. Antanas Rūkas. Didelio formato. Kieti viršeliai. Ilustravo Viktoras Petravičius. 180 pusl. Išleista 1966 m. Kaina \$ 5.00

VEIKALAI SCENAI. Antanas Rūkas. Bubulis ir Dundulis. Linksmaus trijų veiksmų nutikimas ir svajonių šalis. Penkių veiksmų vaidinimas mažiesiems ir dideliems. Išleista 1970 m. Kieti viršeliai, 180 pusl. Kaina \$ 4.00

PABUDIMAS. Antanas Rūkas. Drama. 64 pusl. Išleido Terra 1956 m. Kaina \$ 1.50

Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 West 63rd Str., Chicago, IL 60629.

P. S. Extra pridėdama už persiuntimą.